

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
91. (1156.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1756 ▲
1 amerikai dollár	3,2894 ▲
100 magyar forint	1,5168 ▼

Gazdaság

6

Drágult az élet áprilisban

Az elemzői várakozásoknak megfelelően a fogyasztási árak márciushoz képest 0,3 százalékkal emelkedtek áprilisban, így az éves inflációs szint 4,28 százalékra nőtt a legfrissebb statisztikai adatok szerint. A *Mediafax* által megkeresett elemzők korábban 0,3 és 0,5 százalék közötti mutatót vártak.

Kultúra

8

Balázs Attila: minőséget bárhol létre lehet hozni

Székyföldi városokban turnézik a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház társulata. Balázs Attila színházigazgatót arról kérdeztük, milyen a sorsa a Bánságban működő színháznak a tömbmagyar települések intézményeihez hasonlítva.

Média

9

Rajtol a cannes-i mustra

Természeti katasztrófák és éles viták keresztüzében Ridley Scott *Robin Hood*-jával ma este megnyitják a 63. Cannes-i Nemzetközi Filmfesztivált, amely a korábbiaknál gazdagabbnak ígérkezik. Ugyanakkor a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál visszazámlálása is elkezdődött.

Vezércikk

3

Tiszta (Dél-)Amerika

A pánikot mi sem bizonyítja jobban annál, hogy többnapos hallgatás után Emil Boc a társadalmi elégedetlenséget jobb híján 900 kilométernyi megyei útkorszerűsítésének és 4000 lakás építésének feltehetően soha meg nem valósuló ígéretével próbálta lecsillapítani, Traian Băsescu pedig ha vi fizetését ajánlotta fel a hét millió potenciális éhezőnek. Mint húsz évvel korábban Ceaușescu. ▶

Bogdán Tibor

Megtorpant a kormány

Pénteken még módosulhat a megszorító intézkedéseket tartalmazó szándéklevél

A szakszervezetek tegnap már ízelítőt adtak a várható tiltakozó akciókból. A gazdák a mezőgazdasági miniszter lemondását kérték

Fotó: Agerpres

„Akár újra is lehet tárgyalni a hitelszerződést a Nemzetközi Valutaalappal” – jelentette ki tegnap Traian Băsescu államfő azon a találkozón, amelyen a megszorító intézkedésekről egyeztettek a koalíciós pártok, a vállalkozói érdekszervezetek és szakszervezetek képviselői. A szakszervezetek meggyőzték a kormányt: a péntekre összehívott Gazdasági és Szociális Tanácsnak is jóvá kell hagynia az IMF-nek írt szándéklevelet. A közalkalmazottak már tegnap megkezdték tiltakozási akcióikat; elégedetlenségük nőttön nő, hiszen tegnapi már az is kiderült: a Boc-kabinet a gyermeknevelési segély megnyirbálását is tervezi. **3., 4. és 6. oldal ▶**

Királycsináló brit liberálisok

▶ Egy lépéssel közelebb került annak a lehetősége, hogy Nagy-Britanniának hetven év óta először koalíciós kormánya legyen a konzervatívok és a liberálisok részvételével. Downing Street-i források a BBC-nek tegnap elmondták: a Munkáspárt és a liberálisok megbeszélésein nem született egyezés, és erre nincs is kilátás. A kormányalakításokat befolyásolja, hogy hétfő este Gordon Brown kormányfő bejelentette távozási szándékát a Munkáspárt éléről. Ez azt is jelentené, hogy ha valóban megalakul egy munkáspárti-liberális kormánykoalíció, Brown pártvezetői tisztségének megszűnése után a kormány élére is más kerül. **2. és 4. oldal ▶**

Oltáskampány – lóhalálában

▶ Magyarországi és UNICEF-segítséggel újraindult tegnap a három hónapja felfüggesztett tbc-oltási kampány. A hazai vakcinagyártás várhatóan év végéig szünetel, mert a bukaresti Cantacuzino Intézet nem tudta teljesíteni az Országos Gyógyszerügynökség feltevéit. **7. oldal ▶**

Még több ezer csecsemőnek várnia kell a TBC-oltásra

Rejtve maradnak a honatyakincsek

Cs. P. T.

▶ Az eddigi gyakorlattól eltérően nem kell többé nyilvánosságra hozniuk a birtokukban lévő drágakövek, ékszerek, műtárgyak leltárát a köztisztviselőknek – döntötte el tegnap a szenátus jogi szakbizottsága a Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvény vitáján. A testület emellett több más olyan módosítást is megszavazott, amely a civil szervezetek szerint jelentősen megnyirbálja politikusok vagyongyarapódásának ellenőrzésére is hivatott intézmény hatáskörét. Mint ismert, egy alkotmánybírói döntés miatt az ANI működését szabályozó törvényt sürgősen módosítani kellett. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Brüsszeli konferencia a romák egyenjogúságáról

A romák több évszázadra visszanyúló megkülönböztetése még nem ért véget Európában, tovább kell dolgozni teljes társadalmi befogadásuk érdekében – hangoztatták annak a brüsszeli konferenciának a résztvevői, amelyet a roma holokausztról az Európai Parlamentben tartottak. A rendezvény egyik szervezője, Göncz Kinga EP-képviselő bevezetőjében úgy vélte, hogy bár a roma holokauszt egy történelmi időszakhoz kötődik, „sok az áthallás a mai időszakhoz”, amikor a gazdasági válság következtében sok országban megerősödtek a szélsőjobboldali mozgalmak, és sokszor „olyan gyűlöletbeszédet hallunk, amely emlékeztet a 65-70 évvel ezelőttiére”.

EU: megállapodtak a következő tíz év oktatási célkitűzéseiről

Megerősítették az EU oktatási miniszterei az unió most megvitátás alatt álló, következő tízéves gazdaságpolitikai és versenyképességi programjának tervezetében szereplő oktatási célkitűzéseket. Eszerint a következő évtized végére uniós átlagban legalább 40 százalékra igyekeznek emelni a felsőfokú képzésben részesülők arányát, illetve 10 százalékkal alá csökkenteni az iskolákból „lemorzsolódók” arányát. Az uniós tagállamok vezetői márciusban már megállapodtak a foglalkoztatási, szociális és környezetvédelmi kérdésekkel is foglalkozó stratégia néhány fő célzámáról, de két területen, köztük az oktatásban, még nem sikerült közös nevezőre jutniuk.

Lebukott egy koszovóiakat csempésző banda

A szerb rendőrség őrizetbe vette egy banda kilenc tagját, akiket azzal gyanúsítanak, hogy koszovóiakat csempésztek az Európai Unióba, s közülük lehet a tavaly a Tiszába fulladt koszovóiak kicsempésztéséhez. A banda koszovói albánokat csempészett Szerbián keresztül az Európai Unióba – mondta el Belgrádban Ivica Dacic szerb belügyminiszter. A csoportot Szabadkán vették őrizetbe, amint négy illegális bevándorlót kíséreltek meg Magyarországra csempészni. Tavaly októberben 15 személy tűnt el, többük holttestét a Tisza magyarországi és szerbiai szakaszán találták meg. A túlélők szerint csónakjuk akkor süllyedt el, amikor magyar területre ért.

Kiengedték a kórházból a spanyol királyt

Kiengedték a kórházból János Károly spanyol királyt, aki szombaton műtéten esett át. A 72 éves uralkodó mosolyogva, segítség nélkül távozott a barcelonai klinikáról, amely előtt sok újságíró várta. János Károly pár szóval köszönetet mondott orvosainak, akik kikísérték. A kórház közölte, hogy János Károly egészségi állapota „nagyon kedvezően” alakult, és ez lehetővé teszi, hogy a gyógyulás az otthonában folytatódjék. A szombati műtét során egy dagasztatot távolítottak el a király tüdejéből, és mint később közölték, az utólagos vizsgálatok teljességgel kizárták rosszindulatú sejtek jelenlétét a csomóban.

Ellenzi a teljes burkaviselet tilalmát az ET

Ellenzi az Európa Tanács (ET) Parlamenti Közgyűlésének kulturális bizottsága a muszlim nők hagyományos viseletének, az arcot elfedő burkának, illetve a nikábnak a nyilvános helyeken való teljes tilalmát. A testület úgy foglalt állást, hogy az arc eltakarása felfogható ugyan a nők alávettségének a jeleként, de a burka-, illetve nikábviselet teljes tilalma sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított vallásszabadságot. Az ET-bizottság szerint a tilalom csak biztonsági megfontolásból lehet indokolt.

Királycsináló brit liberálisok

Hírösszefoglaló

Eredmény nélkül befejeztek a múlt heti választásokon második helyre szorult brit Munkáspárt és a Liberális Demokraták tárgyalásai az esetleges közös kormányalakításról, így a liberálisok most már csak a legnagyobb alsóházi frakciót adó Konzervatív Párttal tárgyalnak. Downing Street-i források a BBC-nek tegnap délután félhivatalosan elmondták: a Munkáspárt (Labour) és a liberálisok megbeszélésein nem született egyezség, és erre nincs is kilátás. Így egy lépéssel közelebb került annak a lehetősége, hogy Nagy-Britanniának hetven év óta először koalíciós kormánya legyen a konzervatívok és a liberálisok részvételével. Nick Clegg, a Liberális Demokraták vezetője a tegnapi tárgyalási forduló előtt újságíróknak kijelentette: személyesen is „türelmetlenül” várja a helyzet megoldását „így vagy úgy”.

Ez egyenes utalás volt arra, hogy a liberálisok tegnap délelőtt változatlanul lehetőségként tartották számon a megállapodást a Munkáspárttal, jóllehet a választásokon a Konzervatív Párt szerezte a legtöbb alsóházi mandátumot. David Cameron, a konzervatívok vezetője tegnap kijelentette: a liberálisoknak „most már el kell dönteniük”, hogy melyik párttal akarnak kormányt alakítani. A BBC-nek egy vezető, név nélkül nyilatkozó liberális demokrata forrás azt mondta, hogy „a kö-

Nick Clegg, a Liberális Demokraták vezetője a legkeresettebb politikus

vetkező 24 órában” várható a döntés.

A tegnapi tárgyalási fordulót az is befolyásolta, hogy Gordon Brown brit kormányfő hétfőn este bejelentette távozási szándékát a Munkáspárt éléről. Hozzátette: ha egyértelművé válik az is, hogy a stabil és fegyelmezett kormányzathoz fűződő nemzeti érdekeket a Labour és a Liberális Demokraták progresszív kormánykoalíciója szolgálja a legjobban, akkor ő eleget tesz az e kormány megalakításával kapcsolatos kötelezett-

segeinek, de nem kíván tisztségében maradni „a szükségesnél hosszabb ideig”, és szeretné, ha legkésőbb a Labour-összel esedékes éves kongresszusáig már új vezető állna a párt élén.

A kormányalakítási tárgyalások ilyen elhúzóda szinte példátlan a brit politikatörténetben, mivel a választások után az elmúlt évtizedekben hagyományosan egypárti, abszolút többséggel bíró kormányok alakultak, és a váltás hozzávetőleg egy órát vett igénybe a választások másnapján. ◀

„Hamugondok” a spanyoloknál

Hírösszefoglaló

Lezártak hét spanyolországi és öt marokkói repülőteret tegnap reggel a légkörben található vulkáni hamu miatt – közölték a helyi hatóságok. Az Ibériai-félszigeten Sevilla, Jerez és Badajoz légikikötőjét zárták le reggel hat órakor, a Kanári-szigeteken pedig helyi idő szerint 4 (közép-európai szerint 5) órakor a Tenerifei lévő két és a La Palmán, illetve a La Gomerán lévő egy-egy repülőteret – mondta az Aena nemzeti légiforgalmi hatóság szóvivője, hozzátéve: nem tudják, meddig tarthat a zárás. Az Ibériai-félszigeten már az előző nap is fennakadások voltak a légi közlekedésben, bár egyik légikikötőt sem kellett bezárni. Korlátozták a hatezer és tízezer méteres magasság közötti légtér átrepülhetőségét. Emiatt Sevilla, Madrid és Barcelona felett közel negyedével kevesebb lehetőség nyílt a légtér átrepülésére. A hamufelhő miatt tegnap délelőtt bezárt öt marokkói repülőteret is: Rabat, Casablanca légikikötője közép-európai idő szerint 9-től 14 óráig, Tanger, Tetuán és Esz-Szavira repülőtere pedig 6-tól 14 óráig nem indít és nem fogad járatokat - jelentette be a Royal Air Maroc hazai légitársaság. Könnyen elképzelhető, hogy a zárásokat meghosszabbítják, ha úgy alakul a helyzet. Az európai légtér ellenőrzésével foglalkozó szervezet, az Eurocontrol közölte: elképzelhető, hogy egy nagy magasságban lévő hamufelhő kedd délután Spanyolország felől Franciaország délkeleti része felé halad, de emiatt nem feltétlenül kell bezárni az érintett repülőtereket. Az Eurocontrol úgy becsüli, hogy kedden Európában mintegy 29 ezer járat közlekedhet. ◀

Megmérgezik az afgán lányokat

Hírösszefoglaló

Harminc diáklány került kórháza Észak-Afganisztánban, miután gyaníthatóan mérgező gázt lélegeztek be iskolájukban. Ez már az ötödik hasonló eset volt egy hónapon belül az ázsiai országban. A kunduzi kórház vezetője szerint az iskola közelében ismeretlen anyagot permeteztek a levegőbe, s ennek következtében 30 iskolás kórházba került. „Újabb és újabb sérültek jönnek. Nem ismerjük az áldozatok pontos számát, sokan lehetnek. Az eset hasonló ahhoz, ami Kabulban és Kunduzban történt múlt héten” – mondta Humajún Hamos. Az elmúlt néhány hétben három gáztámadás történt már Kunduzban, Kabulban pedig a múlt héten 22 gyermek és három tanár betegedett meg egy hasonló iskolai mérgezés következtében. Egyelőre nem tudni, hogy ki a felelős a támadásokért. Hivatalos források eddig a tálibokat vádolták a diáklányok megmérgezésével, de az iszlamista szervezet egyik szóvivője múlt héten elítélte az akciókat, és tagadta, hogy csoportjának bármi köze lenne a gáztámadásokhoz. A gázból vett mintákat a múlt héten külföldre küldték azonosításra. ◀

Pozsony várja Martonyi Jánost

MTI

Pozitív gesztusnak, a szlovák-magyar kapcsolatok javulását ígérő jelzésnek tartják a tegnapi szlovákiai napilapok Martonyi János leendő magyar külügyminiszter mára tervezett pozsonyi látogatását. Az elemzők szerint annak ellenére, hogy nem hivatalos látogatásról van szó – hiszen Martonyi még csak külügyminiszter-jelölt – „fontos gesztusról van szó, amely a kölcsönös kapcsolatok javítására való igyekezetet jelzi” – írta a Pravda című független szlovák napilap. „Nem számít azonban túlságosan szokványosnak, hogy egy miniszter még a kinevezése előtt külföldre látogat. Információink szerint a megbeszélések legfontosabb témája a kettős állampolgárság lesz” – írta az Új Szó című szlovákiai magyar napilap. Az újság szerint Martonyi Pozsonyban találkozhat majd Csáky Pállal, a Magyar Koalíció Pártjának (MKP) elnökével is. Csáky a lapnak azt mondta, hogy ő kérte a Fideszt, hogy tárgyaljanak a szlovák féllel, mielőtt elfogadják a magyar állampolgárság megszerzésének könnyítését kimondó törvényt. Szerinte a magyar fél által előkészített törvény teljes mértékben megfelel az európai uniós normáknak. „Elképzelhető

Martonyi János, Magyarország külügyminiszter-jelöltje

Fotó: MTI

ugyan, hogy a parlamentbe való benyújtás bizonyos részletei megváltoznak, és akár a Lajcákkal való tárgyalás fényében is megtörténhet, de alapvető változást nem várunk” – mondta Csáky. Martonyi várhatóan nem

találkozik a Híd polgári párt képviselőivel. „Mi szívesen találkozunk vele, neki kell eldöntenie, hogy csak az egyik oldallal tárgyal-e, vagy megkérdezi a másik magyar pártot is” – mondta a lapnak Bugár Béla, a Híd elnöke. ◀

Martonyi: a választójogi törvény nincs napirenden

A kijelölt külügyminiszter közlése szerint jelenleg nem a választójogi, hanem az állampolgársági törvény módosítása van napirenden. Martonyi János tegnap a TV2 reggeli műsorában elmondta, hogy a kettős állampolgárságról szóló törvényjavaslatot már az első parlamenti napon benyújtják. A külügyi tárca leendő vezetője Semjén Zsolt múlt heti kijelentésére, miszerint mindenképpen hozzá kell majd nyúlítani a választójogi törvényhez is, emlékeztetett arra, hogy most is szavazhatnak külföldön a magyar állampolgárok, ha bevezették őket a lakcímnnyilvántartásba.

Megtorpant a kormány

Fleischer Hilda, Moldován Árpád Zsolt

Nagyon felbosszanthatták Traian Băsescu államfőt azon a találkozón, ahol a koalíciós pártok, vállalkozói érdekszervezetek és szakszervezetek képviselői vettek részt, ugyanis – kiszivárogtatott információk szerint – háromszor is azzal fenyegetőzött, hogy otthagyja őket. A mintegy kétórás találkozó után látszólag beadta a derekát, ugyanis a teremből kijövet azt nyilatkozta, hogy „akár újra is lehet tárgyalni a hitelszerződést a Nemzetközi Valutaalappal,

ány további csökkentése érdekében fel kell számolni az adócsalást és növelni kell az adózók számát. „Országban belüli megoldásokat kell keresnünk a problémáinkra, ugyanis a kölcsönök halmozása nem jelent megoldást hosszú távon. Az IMF nem üdvhadsereg, nem ad ajándékokat” – szögezte le az államfő.

Pénteken összeül a CES

„Nem tartom kizártnak, hogy az IMF-küldöttségnek vissza kell térnie Romániába, ugyanis

tásához, és ezért pénteken mi is részt veszünk a CES- ülésen”.

A munkáltatók elégedettek

A tárgyalást követően, Ioan Cezar Corăci, a Romániai Gyár- iparosok Egyesületének (UGIR) elnöke felháborodottan mondta el a sajtónak, az IMF azonkívül, hogy azonnali, gyors eredményeket vár el Romániától, nem adott esélyt az országnak arra, hogy megtalálja a megfelelő megoldást. Ugyanakkor azt is leszögezte, hogy a munkáltatók szempontjára

daságban dolgozók, a még tavalyról elmaradt fizetéskiegészítő támogatásukat kérték számon a kormánytól, illetve a gázolaj jövedéki adójának csökkentését is sürgették, azzal fenyegetőzve, hogy legközelebb traktorokkal érkeznek az állami hivatalok elé. A tiltakozók élén álló Nicolae Ștefan, az Agrostar Szövetség elnöke a helyszínen kijelentette, Emil Boc miniszterelnököt arra fogja felkérni, hogy a földművelésügyi minisztérium teljes vezetőségét bocsássa el, hiszen öt hónap alatt nem voltak képesek egy egyértelmű politika kidolgozására, amely e szakterületet „kihúzná a csávából”. A tegnapi tüntetések Bogdan Hossu szerint csupán ízelet voltak annak, ami ezután következik, ugyanis mátol megközelítőleg negyvenezer állami alkalmazott vonul utcára tiltakozni, s ha kell, „a görögországi lázadásokhoz hasonló megmozdulásoktól, a bukaresti Victoria tér blokkolásától” sem riadnak vissza

Héttagú kabinetet kérnek

Az ellenzéki pártok testületileg távol maradtak a tegnapi tanácskozástól, ugyanis szerintük a 25 százalékos bércsökkentést, valamint a nyugdíjak és a munkanélküli-segély 15 százalékos megkurtítását magában foglaló intézkedéscsomag csődbe viszi az országot. Victor Ponta, a Szociáldemokrata Párt elnöke „társadalmi genocídiumnak” nevezte a kormány csomagját, és kijelentette, hogy készek csatlakozni a szakszervezetek tiltakozó akcióihoz. A PNL vezetősége azt javasolta a kabinetnek, hogy jelentősen csökkentse létszámát, úgy, hogy összesen csak hét minisztere maradjon a kormánynak. A liberálisok ezen kívül a parlament, az elnöki hivatal és a titkosszolgálatok működési költségeinek drasztikus csökkentését is javasolták.

Üzenet az RMDSZ-nek

Crin Antonescu liberális elnök ismét megpróbált az RMDSZ „lelkére beszélni”, hogy a kormánykoalíció „egyetlen komoly és hiteles alakulataként” hagyja ott a PD-L-t ugyanis a továbbiakban nincs semmi menetsége arra, hogy kiszolgálja Traian Băsescu államfőt és Emil Boc miniszterelnököt. ◀

Tiszta (Dél-)Amerika

Bogdán Tibor

Nehéz lenne megmondani, mi az, ami ezekben a zaklatott napokban Romániában történik. Annyi biztos viszont, hogy minden, csak nem reform, nem válságkezelés. Még akkor sem, ha a drasztikus –

ám szinte végzetesen megkésett – megszorításokat a hatalom válságkezelő csomagnak nevezi, és arra, mintegy belefűradva a Bukaresttel való szüntelen és meddő hadakozásba, a Nemzetközi Valutaalappal végül is megadóan rábólintott.

Válságkezelésről azonban szó sem lehet. A bérek és nyugdíjak masszív csökkentése hasonló arányban fogja majd vissza a fogyasztást, amit elsősorban a kiskereskedő, a kisvállalkozó érez meg, aki még a minimáladót okozta sokkot sem heverte ki igazán. A beszüktülő fogyasztás nyomán természetesen megcsappannak a költségvetési bevételek, ezzel pedig a nadrágszíjmeghúzó intézkedés hatásait vesztí – legfeljebb fölösleges szenvedést okoz a mintegy 7 millió érintett közalkalmazottnak és nyugdíjasnak.

Az illetékes hatóságok fejtelensége jól érzékelhető. A pánikot mi sem bizonyítja jobban annál, hogy többnapos hallgatás után Emil Boc – akinek miniszterelnökként magára kellett volna vállalnia Traian Băsescu államfő helyett már a megszorítások bejelentését is – a társadalmi elégedetlenséget jobb híján 900 kilométernyi megyei út korszerűsítésének és 4000 lakás építésének feltehetően soha meg nem valósuló ígéretével próbálta lecsillapítani, Traian Băsescu pedig havi fizetését ajánlotta fel a hétmillió potenciális éhezőnek. Mint húsz évvel korábban Ceaușescu végső erkélyjelenetében, amikor 100 lejjel megemelt családi támogatással igyekezett megbékíteni a felbőszült/felbőszített tömeget.

A kormányfő szerint az országnak a kisebbségi és a nagyobbik rossz között kellett választania. Az már önmagában elszomorító, hogy ezeken a tájakon mindig csak a rosszak között lehet válogatni, most azonban még csak nincs is igaza: ezúttal ugyanis a nagyon rossz és a még annál is rosszabb volt a „kínálat”.

Jó néhány éve már annak, hogy Bulgária kétségbeesztő gazdasági és társadalmi helyzete kapcsán Románia „elbulgarizálódásától” tartott az ország. Aztán a bolgárok időben léptek, és mára már csaknem minden területen megelőzték Romániát. Traian Băsescu most az „elgörögösödéstől” óvott (holott például az idegenforgalom meg az infrastruktúrára tekintetében nem is lenne ez olyan rossz megoldás). Eközben pedig Románia mindinkább gazdaságilag fejletlen, a szigeri korrupció miatt reformokra képtelen országgá válik, ahol végtelenül szűnylik az olló a dúsgazdag – nem is réteg: – hártya és a koldusszegény tömeg között. A hatalom még a harácsoló kamarillára és kliensi körre támaszkodó önző és magánakvaló politikai osztály, mindezekelőtt pedig a lassan minden jogállami intézményt maga alá rendelő államfő kezében összpontosul. Így aztán ma már leginkább talán a dél-amerikanizálódás veszélye fenyegeti Romániát.

Bogdan Hossu, az Alfa Kartell vezetője (balra) reméli, hogy pénteken módosítják az IMF-szándéklevelet Fotók: Tofán Levente

de a lehető legrövidebb időn belül csökkenteni kell a költségeket”. Az államfő engedett a szakszervezetek azon kérésének is, hogy az IMF-nek írt szándéklevelet vitassa meg a Gazdasági és Szociális Tanács (CES), és péntekre összehívta a kormány, a munkáltatók és a szakszervezetek képviselőiből álló konzultatív testületet.

Băsescu: a legjobb megoldást választottuk

Az államfő amúgy tegnap sajtótájékoztatót „győzködte” a közvéleményt arról, hogy az IMF-szándéklevelébe foglalt intézkedéscsomag a legjobb megoldást jelenti. „Mindenki tanácsokat ad, de ezeket nem támasztja alá számokkal” – háborgott az államfő, hangsúlyozva, hogy ezek a „dilettánsok” félrevezetik a lakosságot. Băsescu szerint a költségvetési hi-

amennyiben közös nevezőre jutunk a kormánnyal, az átfogalmazott levelet kötelező velük is újraegyeztetni” – fogalmazott Bogdan Hossu, az Alfa Kartell szakszervezeti tömb elnöke. Szerinte a szándéklevél egyik leghelytelenebb megfogalmazása az, hogy a bérek individuális csökkentésével számol az egységes beralap 25 százalékos csökkentése helyett. „Az élelmiszerjegyek problémája is megvitásra vár még, hiszen tervezett megadózta-tásuk komolyan érinti a gazdasági rendszert” – mondta Hossu. Korábban több mérvadó szakszervezeti tömörülés jelezte, hogy nem vesz részt a CES tanácskozásain, de a tegnapi bejelentés hatására például Marius Petcu, a Sanitas szakszervezet vezetője kijelentette: „kötelességünknek érezzük hozzájárulni az ország gazdasági helyzetének helyreállít-

ból előnyösebb a bér- és nyugdíjcsökkentés, mint az alternatívaként felmerülő adóemelések.

Követik a görög példát?

Míg a politikusok és szakszervezeti vezetők viaskodtak egymással, a főváros utcáin és a fontosabb állami intézmények előtt több mint négyezer állami alkalmazott tiltakozott az IMF-nek írt szándéklevelében felsorolt intézkedések ellen. A tanügyben és a mezőgazdasági szférában dolgozók a kormány és a parlament épületét „vették célba”, a diákok – hétfői ígéretükhöz híven – ismét az oktatási minisztérium előtt skandáltak az új tanügyi törvény ellen. „A hétvégék kivételével két héttig itt fogunk állni” – nyilatkozta Liviu Marian Pop, a Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetségének (FSLI) főtitkára. A mezőgaz-

Rejtve maradó honatyakincsek

Folytatása az 1. oldalról

A jogszabályt módosító törvénytervezetet a képviselőház már elfogadta, a szenátus pedig ma szavaz róla a jogi szakbizottság jelentése alapján.

A honatyák „kincseinek” elrejtését Frunda György szenátor javasolta a testület tegnapi ülésén. Indítványa szerint az ANI-törvény hatálya alá eső köztisztviselőknek csupán a titkosított vagyonnyilatkozatukban kell számot adniuk a birtokukban lévő drágakövekről, ékszerekről, műtárgyakról. A javaslatot hat szenátor támogatása mellett, két ellenszavazattal és három tartózkodás-

sal elfogadta a bizottság. Frunda Györgyöt tegnap lapunk nem tudta elérni, ám a hírügynökségek szerint a politikus azzal érvelt: ezek a vagyontárgyak az érintettek „intim szférájához tartoznak”. Az RMDSZ-es szenátor segítségére sietett tegnap a demokrata-liberális Mircea Andrei is, aki szerint a műkincsek leltárának nyilvánosságra hozatala veszélyeztetné a köztisztviselők személyes biztonságát. Mindkét politikus hangsúlyozta, hogy az ANI számára a vagyontárgyak pontos leltára – a titkosított nyilatkozatok révén – hozzáférhető marad.

A módosítást tegnap a Közpoli-

Frunda György

Fotó: ÜMSZ/archív

tikai Intézet (IPP) bírálta elsők között. A civil szervezet tegnapi közleménye szerint a szenátorok végképp megcsonkították az ANI-törvényt. „A módosított jogszabály szerint az állampolgárok már csak annyit tudhatnak meg a politikusokról, hogy hány házuk, autójuk és folyószámlájuk van. Ilyen adatok alapján lehetetlen nyomon követni a törvénytelen vagyongyarapodást” – állapította meg az IPP. Monica Macovei volt igazságügyi miniszter egyenesen „disznóságnak” nevezte a törvény módosításait. „A politikus bármikor ékszerekre válthatja pénzét, amit így eldughat a nyilvánosság elől” – magyarázta. ◀

Román lapszemle

Egyre több román újságíró keresi igazát Strasbourghban, az Európai Emberjogi Bíróságon. Legtöbben a szólásszabadság megsértését kifogásolják az állammal szemben. (Románia liberá) ▶ Különböző trükkökhöz folyamodnak egyes polgármesterek annak érdekében, hogy településük nagyobb zöldövezettel rendelkezék: temetőket számolnak fel „papíron” vagy erdőket költöztetnek külterületekről a település szívébe. (Adevărul) ▶ Túl lassan haladnak a területkiszájtítások, és ez tovább akadályozhatja az infrastrukturális fejlesztéseket. Bár a kárpótlással elégedetlen személyek bíróságon fellebbezhetnek, a munkálatokat nem állíthatják le. (Curierul Național)

Traian Băsescu „őszödi beszéde”

Akár Traian Băsescu őszödi beszédének is nevezhetnénk a bírálatoknak és jó tanácsoknak azt a sorát, amely az államfő részéről hangzott el a hét elején – zárt ajtók mögött – kormánypárti, valamint a kormányt támogató politikusok jelenlétében.

Bogdán Tibor

► Traian Băsescu államfő, valamint a miniszterelnök, a kormány miniszterei, a demokrata liberálisok, a nemrégiben megalakult Nemzeti Szövetség Románia Haladásáért párt politikusai és a nem magyar kisebbségek parlamenti képviselői részvételével összehívott ülésen bizalmasnak szánt, de a résztvevők egyikének hangfelvétele útján a sajtóhoz kiszivárogtatott, meglehetősen terjedelmes beszédében elhangzott néhány olyan megállapítás, amelyet a kormánypárti és a kabinettel rokonszenvező politikusok a nagy nyilvánosság előtt mindaddig gondosan elhallgattak.

A beismert kudarc

Így immár kormánypárti részről is elhangzott, hogy a válságkezelő program első része kudarcot hozott, ezért még fontosabb legalább a mostani, kemény megszorító intézkedéseket gyakorlatba ültetni, ami igen nehéz feladat lesz, részben azért, mert nehéz elfogadtatni az érintettekkel az újabb megszorításokat, részben pedig azért, mert a most elfogadott lépések a kormánypárti oldalt alkotó pártok egyiké-

nek programjában sem szerepelnek.

A közeljövőben például csökkenteni kell az elviselhetetlen szintre emelkedett, az állami költségvetés 37 százalékat elérő szociális kiadásokat, amit egyetlen ország sem engedhet meg magának. A hétfői beszéd alapján, a már bejelentett és kiszivárogtatott korlátozások mellett számítani lehet majd a „munkakerülésre serkentő” garantált minimális jövedelem megszüntetésére is. A jövőben legfeljebb azok részesülhetnek ebben, akik a legnagyobb mértékben rászorulnak. Ennek érdekében a Munkatörvénykönyv módosítására is sor kerülhet. Az adóterhek növelése helyett tehát a szociális programokat kell megnyirbálni. Amint most megtudhattuk, minderről Traian Băsescu Emil Boc kormányfővel egyeztetett.

Az államfő szerint a mostani intézkedéssorozat nélkül az államháztartási hiány 9,8 százalékosra emelkedhetne volna, ami 1,2 milliárd eurónak felel meg, míg most tartható lesz a 7,8 százalék.

Meglepő megállapítások

A tanácskozáson elhangzott néhány meglepő kijelen-

tés is. Az államfő – bár beismerte, nincsenek rá bizonyítékai – újabb európai válsághullám veszélyére hívta fel a figyelmet, annak alapján, hogy az Európai Unió 750 milliárd eurós válságalap létrehozásáról határozott, a görögországihoz hasonló helyzet megismétlődésének elkerüléséért, az ilyen típusú válságok Spanyolországban, Portugáliában, Olaszországban vagy másutt történő kialakulásának megelőzéséért. Ez jelzés arra vonatkozóan, hogy a válság még távolról sem múlt el Európában.

Az elhangzottak alapján a helyzet további rosszabbodására számíthatunk: az adózó alap kiszélesítésének elkerülésével ugyan év végére enyhe gazdasági növekedés lenne elérhető, ám „az adózási alap bővítése kötelező” – mondta az államfő, vagyis a megszorítások aligha érnek véget a jelenlegi programmal.

Bírálat...

A gyűlés résztvevőinek szembe kellett nézniük a nepotizmus – megalapozott – vádjával is. A kormánypárti oldal ezzel voltaképpen beismerte, amit a sajtó és az ellenzéki tömörülések már régóta megszégyenítettek: rokonok, pártkliensek felelős

Az önmagát hallgatásra kényszerítő Traian Băsescu

tisztviselőkbe való kinevezését a területi állami intézményekben és kormányügynökségeken, ami jelentős hitelvesztéssel jár a kormánypárt számára, főleg, hogy „esküvői muzsikus is igazgatói székbe kerülhetett”. Fennáll a veszélye annak, hogy a megengedhetetlen kinevezések vonatkozásában a demokrata-liberálisok még szociáldemokrata elődjeiken is túltesznek. Ezt azonban nem annyira erkölcsi vagy méltányossági, mint inkább választási szempontból, a népszerűség-csökkenés miatt bírálta az államfő, aki le is szö-

gezte: mindezt a közvélemény felhozhatja a jövedelemcsökkentések ellen.

Ugyancsak emiatt tartotta zavarónak azt is, hogy kormánypárt által vezetett tisztviselőkbe juttatott személyek később bűnözőkként jelentek meg a tévé-adásokban, egyes miniszterek túl nagy jövedelmek sajtóbeli megszégyenítése is lejárta a kormányoldalt. A közpénzek felhasználásának kapcsán Emil Bocnak is kellemetlen pillanatokat kellett átélnie, amirel jelentősebb összegeket utalt ki városa, illetve szülőfaluja számára.

De nem mentesültek a bírálatától a tábornokok sem – akiket pedig mandátuma idején gyakran és nagylelkűen tüntetett ki, léptetett elő. Most azonban tenni kell valamit a „titkársági munkát” ellátó csillagosok ellen, akik egyetlen hadszíntéren – sem Irakban, sem Afganisztánban, sem a Balkán térségében – nem fordultak meg. Miközben a román hadseregnek további 18 ezer szerződéses katonára lenne szüksége, addig a szaktárcánál túlteng a személyzet.

...és „elszólás”

A sajtó felfigyelt a beszédnek olyan részletére is, amely magát az államfőt hozta kényelmetlen helyzetbe. Traian Băsescu szavaiból ugyanis – alig csipetnyi rosszindulattal – arra lehet következtetni, hogy a vezető bukaresti politikus nem annyira a válság megoldása vagy az ország sorsa érdekli, mint inkább a 2012. évi választások megnyerése. Azzal biztatta ugyanis párhíveit, hogy a válsághelyzet leküzdésével ők „aratják le 2012 gyümölcseit”, ellenkező esetben viszont „végképp kompromittálják” magukat. Így aztán a kormányoldal semmiképpen sem léphet a választások évebe a csökkentett nyugdíjakkal, amint hogy növelnie kell a jövedelmeket is. Amint az államfő fogalmazott: a jelenlegi hatalomnak vagy sikerül kiemelnie a válságból az országot, vagy Románia sírásója lesz. ◀

A „mogorva skót” búcsúja

Tíz évig várt a miniszterelnöki tisztségre, amelyből három év adatott meg a brit kormányfőnek, Gordon Brownnak.

MTI/ÚMSZ

► A brit politikai folklorban csak „mogorva skótként” emlegetett Gordon Brown hamarosan úgy távozik a Munkáspárt és a brit kormány éléről, hogy soha nem élhette át a választási diadal érzését.

Tíz év várakozás

Ez talán a politikai sors legnagyobb igazságtalansága vele szemben. Elődje és ádáz riválisa, Tony Blair – akivel egy teljes évtizeden át viaskodott a hatalomért – egymás után háromszor vezette győzelemre a Labourt. Ez korábban senkinek nem sikerült a brit baloldali vezetői parlamenti pártjának történetében – így Brownnak sem, aki első választási megmérettetésén vereséget szenvedett.

Amikor az 59 éves Brown hétfő este kiállt a Downing Street-i miniszterelnöki hivatal elé, hogy megtegye drámai bejelentését távozási szándékáról, a brit belpo-

litika utóbbi évtizedeinek legfordulatosabb szappanoperája érkezett el utolsó epizódjához.

Brown minden idők legtovább – tíz évig – szolgáló brit pénzügyminiszterként bőjtölte ki, hogy legfőbb hatalmi riválisa, egykori szövetségese, a nála három évvel fiatalabb Blair 2007 nyarán végre kiköltözzék a Downing Street 10-ből.

A harc azonban jóval korábban kezdődött.

„Kormányfő-csináló” vacsora

Ma is találhatják, hogy 1994-ben, a közmegebecsülésnek örvendő John Smith pártvezér és miniszterelnökjelölt hirtelen halála után a „nehézsúlyú” Brown helyett miért az akkor még viszonylag ismeretlen Tony Blair került az ellenzékben politizáló – 1997 óta kormányzó – Munkáspárt élére.

Állítólag Smith halála után Blair és Brown London egyik olasz éttermében, a

Gordon Brown. Búcsú a miniszterelnökségtől

Fotó: archív

Granitában, fehér asztalnál egyezkedve döntötte el, hogy kettőjük közül Blair indul a pártvezéri tisztségért, és Brown lesz a messze legnagyobb súlyú pénzügyi tárca várományosa, olyan mértékben kiterjesztett belpolitikai befolyással, amellyel brit pénzügyminiszter addig soha nem rendelkezett. Azóta bevett fogalom a brit politikai kifejezésszótárban a Granita-paktum.

Brown nemrégiben, egy interjúban elsőként ismerte el, hogy volt ilyen paktum, de az a Granitában elköltött közös vacsora előtt született. Változata szerint az alku része volt az is, hogy Blair egy idő után feláll a pártvezéri

székből, és azt átadja neki. Ez végül 2007 nyarán történt meg, számtalan, általában hitelesnek tekintett forrás szerint évekkel később, mint ahogy azt Brown (el)várta volna. E források szerint addig a pillanatig izzó, sokszor gyűlölködő üvöltözésbe csapó viszály jellemezte a hosszú évekig váratott, csaldott Brown és a posztjához három földcsuszamlásszerű választási győzelem után váltig ragaszkodó Blair viszonyát. A korábban a brit politikai küzdőtér nehézsúlyú harcosának tartott Brown – az edinburghi egyetem egykori rögbisztárja – a viaskodás végére korábbi önmaga árnyékává vált.

Blair 2006 végén, a váltás előtt fél évvel, egy szikrázó alsóházi szócsta során figyelmeztette David Cameron, az ellenzéki konzervatívok vezérét: vigyázzon, mert a következő választási harc idején „beleszalad egy csattanó ökölbe... és úgy fogják majd kivinni a szőrtőből”. Mindenki tudta, hogy Blair Gordon Brownról beszélt.

„Pontozásos” vereség

Az ököl a mostani parlamenti választáson nem csatant elég nagyot. A Brown vezette Munkáspárt – ha nem is kiütéssel, de pontozással – kikapott, ám Cameron sem gyűjtött annyi voksot, hogy abszolút többségű egypárti kormányt alakíthasson.

Brown a végső csapást méltósággal viselte. Kijelentette: pártja vezetőjeként el kell fogadnia, hogy a választók ezzel az eredménnyel róla személyesen is ítéletet mondtak, ezért új vezető megválasztására kéri a Munkáspártot.

Így aztán Gordon Brown valószínűleg az egyik legsikeresebb pénzügyminiszter-

ként, ugyanakkor az egyik legsikeretlenebb kormányfőként vonul be a brit politikatörténetbe.

A pénzügyi válság kirobanásáig a brit gazdaság teljesítménye 63 negyedéven át folyamatosan növekedett, és ebből 40 negyedévi fellendülés Brown pénzügyminiszterségének idejére jutott.

A röviddel Brown kormányfői beiktatása után elindult pénzügyi válság azonban másfél évig tartó, rekordhosszúságú és -mélységű recesszióba taszította Nagy-Britanniát. Mindezt természetesen nem Brown az egyszemélyi felelős, ám a történetek mégis kikezdtek a távozó kormányfő gazdasági szakértőként korábban élvezett hírnevét.

Alighanem a politikai utóélet sem lesz annyira bőkezű hozzá, mint elődjéhez. Blair távozása óta a legelőkelőbb londoni, New York-i, washingtoni politikai klubok sztárja, minden egyes beszédéért font- és dollártízreket kasszíroz, Brown azonban várhatóan visszavonul valahova Skócia mélyére, megszabadulva az általa mindig is nyígnak tartott folyamatos közfigyelemtől. ◀

Lap-top

A nap címe. Boc úr eltűnése, Liviu Antonesei, *Adevărul*.

Magyarázat. A szerző jeles író, régi ellenálló. Most ilyen kérdésekre vár választ: „Ha a pazarlást a korrupciós szerződésekkel megállítottuk volna, különösen a fejlesztési és turisztikai, a gazdasági, valamint a szállítási minisztériumban, vajon nem lett volna pénz a nyugdíjakra? Ha a közigazgatásban a politikai klientéla csökkent volna, ahelyett, hogy gyarapodott, nem lehetett volna a megtakarítások alapján kissé megengedni a nadrágszíjat?” Az IMF-fel való megállapodás aláírása után azonban „Boc úr titokzatosan eltűnt, és nem tud válaszolni”. Ez izgi! Hova bújhatott Emil Boc? Máris menedékjogot kért Imflandben? A szerző megoldása: „Azt kívánom, hogy teljesen tűnjön el. Álljanak meg, nem vagyok annyira morbid! Természetesen a nyilvánosság elől kívánom az eltűnését, visszavonulhatna a kaszájához a szülőfalujába.” Rendben van, egyetértünk, ám ne feledjük, hogy Emil Boc nem egyedül juttatta ide az országot.

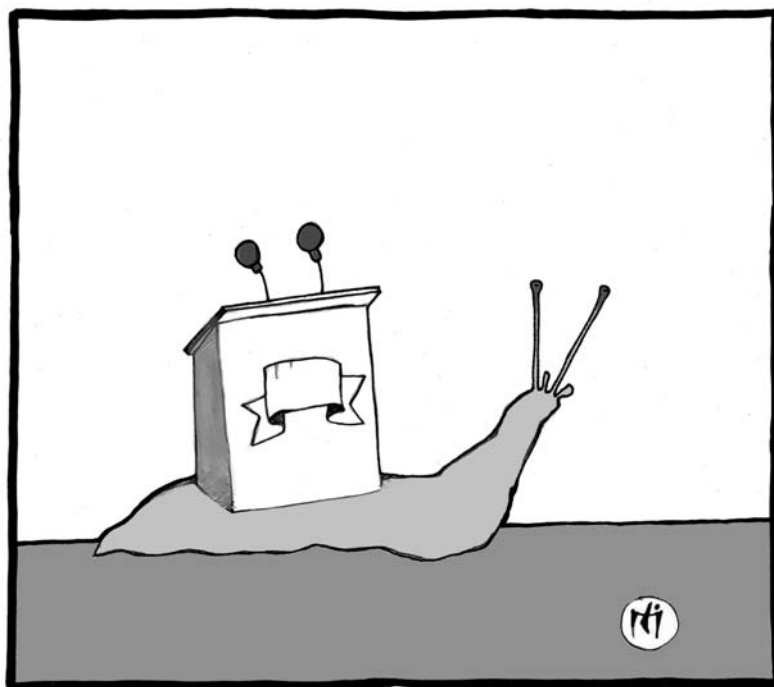
Kiútkeresés. Elkeseredésükben az emberek mindenféle „megoldásokon” gondolkodnak. Ezek egyike „egy újabb forradalom”. Ha az utca egyszerű emberétől halljuk, tudhatjuk, hogy frusztrációjának, méltatlankodásának, elkeseredésének a kifejeződése – de nem „program”. Egészen más, ha például egy szakszervezeti vezető mond ilyen ostobaságot, mint teszi Bogdan Hossu is. (Olvassuk a *Gândul* Marius Nițu jegyzete vezércikkében.) Nem érthetünk egyet az ilyesmivel, a nagyméretű közös sztrájkokra és tömegtüntetésekre készülő szakszervezeti vezetők pedig nem kevesebbet kockáztatnak, mint az elégedetlenség elszabadulását az ellenőrzésük alól, és az már káosz. Tehát kíméletlen, de demokratikus harcra kell készülni, Nițuval szólva pedig a felelősök megbüntetésére, „legradikálisabban: Traian Băsescu leváltására államfői tisztéséből”.

A nap állhíre. Az RMDSZ kemény baloldali frakciójának javaslata arra nézve, hogyan lábalhat ki Románia a válságból: pénzügyminiszter – Bokros Lajos, kormányfő – Bajnai Gordon.

Minden napra egy mondat

„Az ítélet megcáfolható, az előítélet soha.”
Marie von Ebner-Eschenbach

Szöveg nélkül

Horváth István

Még egyszer elvonul

SZELLEMI DÉZÉS

Kisérteties kép, valósággal rémregénybe illő illusztráció. Tasner Antal, néhai Széchenyi Istvánnak hajdani titkárja, legirtózatosabb kínok közt fetregő nagybeteg, kinek halálos ágyán ideges írással teleírt füzetek fekszenek. A hű szolga hajtja végre halott gazdájának végakarátát. Széchenyi naplóinak sybillai könyveiből, valósággal Széchenyi életéből törli ki mindazt, amiről azt hiszi, hogy nem a fürkész utókor elé való. Mert a nagy gróf megjelent könyveinek s különösen kéziratban hagyott műveinek és naplóinak, vagyont érő kiadási jogát oly feltétellel hagyta titkárára, hogy az megsemmisíti bennök, ami bárkire is kompromittáló lehetne. A haldoklónak megtört szeme előtt: hegyek, tengerek, városok, asszonyok, – hír, szerencse és szerencsétlenség, minden elvonul, amivel az istenek, csak kedvenceiket ajándékozzák meg. Mégegyszer, utólszor, felzúg a nagy élet, a pozsonyi országgyűlés vitái, még egyszer, utólszor felharsognak, aztán, mint legendák hőse, ki vesztett csata után leghívebb apródjával szúrhatja magát szíven; Széchenyi Tasnernek szikkadt, remegő kezével követi el a második öngyilkosságot. De a halálba készül nem bízik magában. Miután írónnal áthúzta, amit megsemmisítésre ítélt, írástudatlan inasára bízta, hogy a betűket legfeketébb tintával karikázza ki s azután negyedujjnyi vastagságban, jó kínai tussal kenje be... Olló, kés, vagdossa, nyiszálja a lapokat, hogy a legnagyobb magyarnak, bennök rejtelmesen piszlákoló életét kioltsa.

Hatvany Lajos: *Katedra nélkül*
(Bevezetés a magyar irodalmi szemináriumba.)

Szemünk fénye

Minden a gyermekkorban keresendő, állította atyai barátom, Frajd Zsiga bácsi, midőn rátekintett ennen gyermekeire. Pedig utóbb már József Attila bácsi is figyelmeztette őt, hogy hamis kölkökre leltél a pszichoanalízisben. Nem, szemünk fénye, a gyerekek, ez a kész kis emberke, ma már olyan fejlettségnek örvendez, hála a különfélebb jogvédő szervezetek ügybuzgalmának, hogy már nevelni sem kell őt, hanem ő nyújt modellt arról, miként is képzeljük el a közeljövőt az IMF-hitelek visszafizetésének fényében és árnyalatai között.

Itt van például egy magyarhoni pedagógus (fizetett nevelő, hivatásos gyermeknyesegető) esete, akit rendszeresen és hónapokon keresztül – a rettegő falu hallgatása és közönyös szülők oda se hederítése közepette – vert egy tizenegy éves gyermek. Bár a képek homályosítottak, nem lehet kétségünk mely elnyomott és öntudatos etnikai pótkávét zaccá volt a cselekvő embercsíra.

E gyerek csupán az otthon tapasztalt mintát követte, hiszen nem lennének meglepődve, ha apja nagy banki szakemberként működne, aki az IMF-hitelek mintájára maga is kishitelintézetként funkcionálna, a teljes hitelmutatót végül is egy husáng jelzi el nem téveszthetően. Tekintve, hogy magasak a kezelési és rezsiköltségek, a kisvállalkozás úgy segít magán, hogy családi alapon hajt végre: a kihelyezett összegek törlesztőkamatait saját kezűleg hajtja be, mikor mivel, enkezébe véve a maga és a mások sorsát. Igaz a kamatok kissé borsosak, de legalább egész évben vagy éveken át lehet fizetni, és közben a pénzügyintézet kevés ráhatással visszaszerzi a hitelösszeg százszorosát. És akkor jön az a rohadt rendőrség és megzavar egy jól menő üzletágot, egy csodagyerek pedagógust, aki igazságot megszegyenítő szadizmussal rendelkezik. De Sade márká naponta szemberöhoigi Frajd Zsiga bátyámat a mennyben. Ám ne távolodjunk el hazánktól, ahol már az ó rendszerben is a legfejlettebb gyerekedző kultúra dühöngött. A bamba nyugat-humanisták hüledeztek egykor, de ma már nem kell ilyen messzire jönnük; akiket 1989-ben felszabadítottak az árvaházi rabságból, azok hálából most házhoz mennek, egészen közlelől lehet szemlélni, micsoda művészettel koldulnak.

A twistoliverkedést egész zsenge gyermekkorban kell kezdeni, pizsamában és édes utcai kutyakölyökkel. Kóbor Gigi kiállítandó a forgalmas utcasarokra, hadd keltsen szánalmat a zsebekben, és szerezzon centecskét a szentecském. Ezt oktatják az állami árvaházi maffiák. Az állam gondoskodik a képzésről. Így, mire felnövünk, miénk lesz a koldusbot. Átadható, miként a marsallbot. Mindenki a Sebestyén Mihály pungájában viseli.

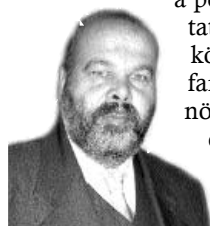

Sebestyén Mihály

A nagy kommunikátor reformja

Ne legyünk demagógok, ne tegyünk úgy, mintha nem tudnánk, hogy gazdasági világválság van, amely nálunk is lakossági áldozatokat is követel. Ez mindenütt a világon elkerülhetetlennek bizonyult, bár az áldozatvállalás mértéke igencsak különböző az országok gazdasági potenciáljától, tartalékaitól és válságstratégiájától függően. Az elmúlt héten bejelentett – immár nemzetbiztonsági kockázatokat hordozó – megszorítások azonban úgy tetszik, hogy messze meghaladják a romániai társadalom teherbíró képességét, ugyanakkor mélyen alumulják a kormánytól elvárható válságkezelés szintjét. Különösebb matematikai képzettség nélkül is könnyen kiszámítható, hogy a kormány egyszerűen nem hajlandó tudással, stratégiaalkotással,

a pénzügyi fegyelem betartásával hozzájárulni a költségvetési kiadások lefaragásához és a bevételek növeléséhez, hanem megelégszik azzal, hogy a hiányt egyszerűen ráterheli a lakosságra. A minap bejelentett intézkedések azokat a

Székely Ervin

közigazdászokat (Liviu Voinea, Ilie Șerbănescu) igazolják vissza, akik már tavaly július óta mondogatják, hogy a kormány megengedhetetlen mértékben eladósította az országot, a túlméretezett állami apparátus karcsúsítása az elnökválasztási kampány miatt elmaradt. Ez a kialakult nehéz helyzet valódi oka és nem a 2007-ben és 2008-ban felvett hitelek, amelyek eltörpülnek a 2009-es eladósodáshoz képest, s visszafizetésük a gazdaság akkori teljesítő-képessége mellett a legcsekélyebb megrázkódást sem okozta volna. Kiderült továbbá az is, hogy a kormány, ha akarta sem tudta volna korábban megkezdeni a válságkezelést, mert a kabinet minden döntését Cotroceni-ben hozzák meg, elnökünk pedig az elmúlt időszakban az „állam reformjával” volt elfoglalva. Valószínűleg az is az államreform egyik eleme, hogy a Nemzetközi Valutaalap érdemi tárgyalópartnerre és a kormány legfőbb kommunikátora az államfő. Elvártuk volna ugyanis, hogy a kormány tervezett intézkedéseiről a végrehajtással megbízott

miniszterelnök tájékoztassa a közvéleményt, nem pedig más. Az még nem lenne baj, ha Emil Boc szóvivőként alkalmazná Traian Băsescut (most amikor amúgy is lemondott elnöki fizetéséről, biztosan jól jön neki egy kis támogatás). A baj az, hogy a döntéseket is a szóvivő hozza meg a kormány helyett, ami már súlyos alkotmányértés és a hatalmi ágak szétválasztásának semmibe vétele. Adrian Năstase ebben az elnöki köztársaság irányába tett

Okunk van kételkedni a meghirdetett intézkedések végrehajthatóságában és eredményességében.

újabb lépést látja. Engedtesse meg, hogy azt mondjam, a volt miniszterelnök optimista. Az elnöki köztársaság – bár a jelen helyzetben csöppet sem kívánatos megoldás lenne – még nem is a legrosszabb kormányzási forma, mert abban az elnök személy szerint is felelősséget vállal a kormányzásért. Ezzel szemben Traian Băsescu négy évig ellenzéki volt a saját maga által kinevezett kormánnyal szemben, másfél éve pedig időnként elcsodálkozik azon, hogy közvetlen irányítása alatt nem mennek a dolgok. Ilyen körülmények között okunk van kételkedni a

meghirdetett intézkedések végrehajthatóságában és eredményességében, hiszen ezek felelősségét nem az elnök, hanem a kormány viseli.

És itt érkezünk el a meghirdetett intézkedések érdemi részéhez. Traian Băsescu sikerként értékelte, hogy a fizetések, nyugdíjak és szociális juttatások drasztikus csökkentése révén a gazdaság teljesítőképessége érintetlen marad és – hasonlatát továbbgondolva – a cingár ember majd könnyebben elmozdítja a követet, aki a nyakában ül, ha ez utóbbit fogyókúrára fogják. Hamis vélekedés! Egyrészt már a hasonlat is sántít, hiszen a megszorítások elsőprő többsége nem a követ embert, azaz az államapparátust sújtja, hanem a kisnyugdíjasokat, a bérből és fizetésből élőket. Másrészt pedig a fogyasztás visszafogása igenis érinti a gazdaságot, vagyis a cingár ember még soványabb lesz, s elképzelhető, hogy belerokkan a rá nehezedő súlyba. A megszorító intézkedések ugyanis nem a gazdaság kibontakozását szolgálják. Egyetlen célt követnek: hogy a Nemzetközi Valutaalap visszakapja a pénzét, Románia továbbra is szegény maradjon és függőségre kerüljön a pénzügyintézetrel szemben.

Röviden

Kifizetik a Bechtelt

Két héten belül rendezheti a Bechtel autópálya-építővel szemben felhalmozott tartozását a román állam – jelentette be Radu Berceanu közlekedési miniszter tegnapi kolozsvári látogatása alkalmával. A tárcavezető szerint ugyanakkor nincs biztos fedezet a munkálatok folytatásához szükséges alapokra – írta a *Mediafax*.

Biztos aranyüzlet

Öthavi csúcsra emelkedett az arany ára kedden kora délután az európai kereskedésben, miután a befektetők a biztonságosnak tartott arany vásárlásába kezdtek az euróvezet szerkezeti gondjaival kapcsolatos aggodalmakra – írta az *MTI*. Az arany ára csupán tíz dollárral marad a decemberben beállított történelmi csúcstól, miután értéke tegnap délben unciánként 1.216,45 dollárra nőtt.

Úton a görög hitel

A görög kormány kedden formálisan is kérelmezi húszmilliárd euró folyósítását az Európai Unió (EU) és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által biztosított hitelkeretből – értesült az *AFP* francia hírügynökség. Az athéni pénzügyminisztériumból származó információk szerint a súlyos adósságválsággal küzdő ország vezetése az EU-tól 14,5 milliárd eurót, az IMF-től pedig 5,5 milliárd eurót kér.

Visszavonuló kalózok

Bár 65 százalékkal még mindig igen magas, egy százalékkal visszaesett a számítógépes kalózkodás aránya Romániában az elmúlt év folyamán – olvasható a Business Software Alliance (BSA) legfrissebb felmérésében. A *Mediafax* által idézett tanulmány szerint az ágazat vesztesége is 22,5 százalékos csökkenést mutatott a 2008-ban mért közel 250 millió dollárhoz képest.

Spórlás „gyermekáldozattal”

Sz. Zs.

A bevételek növelésére és a költségek csökkentésére sokkal kiegyensúlyozottabb javaslatokat tett a Nemzetközi Valutaalap (IMF), mint amit a román kormány végső megoldásként elfogadott – mutatott rá Jeffrey Franks, a romániai küldöttség vezetője a pénzügyminiszter honlapján megjelent interjúban. „A kormány nehéz helyzetben volt, mivel a 2010-re vonatkozó, utólag korrigált deficit-előrejelzések a bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyítva kilencszázalékos államháztartási hiányt mutattak” – mutatott rá Franks. Annak ellenére, hogy a nemzetközi pénzügyminiszter sokkal engedelmesebbnek mutatkozott volna az államkassza stabilizálásának érdekében, nem múlt el teljesen a veszély az adóemelés ügyében. Románia IMF-nek fogalmazott szándéknyilatkozatában kiemelte az illetékek emelésének lehetőségét, amennyiben a tervezett szigorú intézkedések nem vezetnének célra.

Faragni a bizalmatlanságból

Támogatja a kormány karcsúsítási tervét Daniel Dăianu gazdasági elemző, egykori pénzügyminiszter, aki szerint mindaddig, amíg a szociális kiadások ilyen jelentős részét teszik ki a GDP-nek, az ország kötelese

„Kosarat kaphat” a családpolitika, ha a gyermeknevelési járulékából lefarag a kormány

Fotó: Tofán Levente

költségeit lefaragni. Románia egyetlen esélye a válságon való túllépésre saját maga megsegítése, belső erőforrásainak megtalálása, illetve az állami bevételeivel való gondos bánásmód – fogalmazott tegnap a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen tartott szakmai konferencián. Szerinte egy egyszerű hivatalnoknak ugyanakkora felelőssége van, mint a miniszterelnöknek – annak érdekében, hogy a közkiadásokat minél alacsonyabbra faragják. „A büdzsé átdolgozásán kívül változtatnunk kell a költsékezéshez való hozzáállásunkon. Felvetődik ugyanakkor egy etikai kérdés is, mivel az állampolgár bizalmatlan azokkal szemben, akik a

közügyeket intézik” – világított rá a szakember.

Eltussolt állami pazarlás

A „keménykezűnek” mutatkozó kabinetet kemény bíráló érzi amiatt, hogy tartózkodik a „zsírosabb” ágazatok megbolygatásától. Bár az államnak évi 3,2 milliárd eurójába kerül az állami vállalatok dolgozóinak bérezése, ezek „papíron” nem számítanak közalkalmazottaknak, így mentesülhetnek a tervezett 25 százalékos fizetéscsökkentés alól is. A kormány ezért „meggyőző” tárgyalások révén szeretné elérni, hogy ezen cégek alkalmazottai önként vállalják

amúgy is irigylésre méltóan magas bérük „megcsonkítását”. A *Ziarul Financiar* számításai szerint az állami cégeknél közel 250 ezer munkást foglalkoztatnak – fizetésük csökkentése 800 millió euróval tehermentesíthetné az állami kiadásokat. A gazdasági szaklap szerint ez az összeg elegendő megtakarítás lenne ahhoz, hogy ne kelljen a nyugdíjcsökkentés eszközéhez nyúlni.

Kritika éri ugyanakkor az étkezési utalványok korábban bejelentett megadóztatását is. Mivel jelenleg mintegy kétféle ember él ezzel a vásárlási lehetőséggel, az államgyűlésnek 360 millió eurós bevételhez jut csupán az élelmiszeripar által befizetett

hozzáadottérték-adóból (TVA), illetve a láncolat működtetésében tevékeny cégek nyereségadóijából. Az ágazat érdekvédelmi szervezetének (APET) számításai szerint az intézkedés több mint 850 millió eurós forgalomkieséshez és legalább huszonöt ezer munkahely megszűnéséhez vezethet.

Fizessenek a gyerekek is

A gyermeknevelési támogatás (gyes) rendszerének módosítását is fontolóra vette a kormány annak érdekében, hogy csökkentse az államháztartási hiányt. A terv szerint korábbi keretektől és társadalombiztosítási hozzájárulásuktól függetlenül egységes gyermeknevelési pótlékban részesülnek június elsejétől a szülés után otthon maradó anyák. A *Mediafax* által hétfőn kiszivárogtatott hírt megerősítette Andreea Paul-Vass miniszterelnöki tanácsadó is. Szerinte a járulék mindenképpen csökken, az azonban még vita tárgya, hogy fix összeget fizetnek-e a szülőnek (a tervek szerint ismét havi 600 lejt), vagy a jelenlegi 85 százalékról csökkentik azt a százalékarányt, amelyre az igénylő korábbi bére alapján jogosult lenne.

Mihai Şeitan munkaügyi miniszter a tegnapi, Cotroceni-palotában tartott egyeztetést követően úgy nyilatkozott: a gyes kérdésében nem hoztak döntést, a tárgyalások folytatódnak. ◀

Gázpedálra lépett az autóipar

ÜMSZ-összeállítás

Romániában több mint 120 százalékkal nőtt a forgalomba helyezett új személygépkocsik száma áprilisban az előző hónaphoz viszonyítva – közölte Constantin Stroe, a romániai autógyártók és -importálók egyesületének alelnöke tegnap. A

növekedés következtében összesen 8857 személygépkocsit helyeztek forgalomba, ami a legnagyobb bővülésnek számít az elmúlt évek viszonylatában. Bár márciusban ötven százalékkal esett vissza a bejegyzett járművek száma az előző év hasonló időszakához képest, áprilisban sikerült 19 száza-

lékra mérsékelni ezt a csökkenést.

Stroe a kormány sikeres roncsprogramjával magyarázza a forgalomba jegyzett autók számának jelentős növekedését. A hatóságok idén hatvanezer, tíz évvel régebbi járművet akarnak kivonni forgalomból, ami a tavaly lecsereelt autók számának kö-

rülbelül a kétszerese. A *Ziarul Financiar* című lap ugyanakkor arról ír, hogy több vidéken – így például Olt, Kovászna, Vaslui és Tulcea megyékben – 11 ezernél több régi autó került a roncstelepre, ám a beszerzett értékjegyekből egyetlen új gépkocsit sem adtak el a program keretében az elindítása óta eltelt

csaknem két hónapban. Országos viszonylatban ezekben a megyékben figyelhető meg egyébként a legnagyobb munkanélküliség. A legtöbb új autót a vásárlási utalvány segítségével Argeş megyében forgalmazták: 22 500 utalványt használtak mintegy 7500 autó megvételéhez – írta a gazdasági napilap. ◀

Drágult az élet áprilisban

ÜMSZ

Az elemzői várakozásoknak megfelelően a fogyasztási árak márciushoz képest 0,3 százalékkal emelkedtek áprilisban, így az éves inflációs szint 4,28 százalékra nőtt a legfrissebb statisztikai adatok szerint. A *Mediafax* által megkeresett elemzők korábban 0,3 és 0,5 százalék közötti mutatót vártak. Szerintük a folyamat hátterében a lejgyengülés és a gyógyszerárak drágulása áll. Az elmúlt hónapban a patikai termékek és orvosi eszközök ára csaknem négy százalékkal lett magasabb azt követően, hogy a hónap

első napján a valutaárfolyamokhoz igazították az „árcédulákat”. Másfél százalékpont feletti értékkel többet kellett fizetni a déli gyümölcsökért is. Ellenkező ártendenciával, jelentősen olcsóbbak lettek viszont a húsvéti hónapban a tojások, amelyek majdnem hat százalékkal kerültek kevesebbe, mint egy hónappal korábban. A többi termék esetében az ingadozás – pozitív vagy negatív irányban – egy százalékpont alatt maradt.

A Román Nemzeti Bank (BNR) egyébként 4,12 lejes euró árfolyammal számolt a szóban forgó hónapban, egy százalékkal magasabb szín-

ten márciushoz hasonlítva. Az árak tizenkét havi inflációja átlagban (2009. május és 2010. április között) az egy évvel korábbi időszakhoz képest (2008. májustól 2009. áprilisáig) elérte csaknem az öt százalékot. Mint arról az *ÜMSZ* korábban beszámolt, a BNR 3,5 százalékról 3,7 százalékra, felfelé módosította 2010-es inflációs előrejelzését, illetve 2,7-ről 2,8 százalékra a következő évre. Ennek a célkitűzésnek a teljesítése a Nemzetközi Valutaalappal kötött készenléti hitelmegállapodási egyezmény része – ettől is függ ugyanis a húszmilliárd eurós hitelcsomag lehívása. ◀

HIRDETÉS

TURKÁLÓSDI ZÖLD OKOSAN

Cseréld ki megunt ruháidat, és bónuszként egy **Zöld Okos** kiadványt kapsz ajándékba.

Bővebb infók: zoldokos.rmdsz.ro

KIEMELT MÉDIA-PARTNEREK:

transindex

Paprika Rádió 95,1fm

Szabadság

MÉDIA-PARTNEREK:

krónika új magyar szó

Oltáskampány – lóhalálában

Sipos M. Zoltan

Három hónap szünet után tegnapról – Arad, Bihar és Temes megye mellett – Kolozs megyében is megkezdtek a megkészt TBC-elleni oltások pótlását az újszülötteknek, ám Romániában még több ezer csecsemő vár a nélkülözhetetlen vakcinára. Az oltási kampány azért szünetel hetek óta országsszerte, mert az Országos Gyógyszerügynökség (ANM) februárban felfüggesztette a bukaresti Cantacuzino Intézet szérumgyártási jogát. Az ügynökség kifogása az volt, hogy a fővárosi intézet korszerűtlen gyártási technológiát használ. Cseke Attila egészségügyi miniszter április közepéig adott haladékokat a Cantacuzino Intézet vezetésének a korszerűsítésre, de a felújítás nem történt a kívánt ütemben, ezért Románia vakcina importra szorult. Eddig Magyarország és az UNICEF sietett a hazai csecsemők segítségére.

Még mindig nem elég

Az egészségügyi tárca néhány hete arról adott ki tájékoztatást, hogy csak a határmenti övezetbe – Arad, Bihar és Temes megyébe – érkezik magyar oltóanyag, de a segé-

lyezettek körét kibővítették, így tegnap már Kolozs megyében is ebből a szállítmányból oltottak. A gyors segítség ellenére így sincs elég vakcina, kétezer csecsemő vár a térségben az elodázhatatlan beavatkozásra, egyelőre azonban csak ezernyolcszáz oltóanyag áll az orvosok rendelkezésére. A nagyszámú várakozók ellátásával sietni kell: a most érkezett szállítmány szavatossága a hónap végéig érvényes, addig minél több szülőt kell értesíteni, és megfelelő időben a megfelelő oltóközpontba irányítani. Szakértők szerint komoly szervezést igényel a rendkívüli kampány, a megszokott eljárás ugyanis az, hogy a csecsemőket már az újszülött osztályon, hazaengedés előtt beoltják. Most otthonában kell felkeresni valamennyi érintettet, és meggyőzni arról, hogy fontos a kötelező oltáson való részvétel. „Egy hete kaptuk meg a magyar oltóanyagot, laboratóriumi vizsgálatokkal ellenőriztük, hogy megfelelő minőségű-e a vakcina. Mivel a laboratóriumi vizsgálatok ezt lehetővé tették, azonnal megkezdjük a kampányt” – tájékoztatta lapunkat Marius Voicescu, a Kolozs Megyei Egészségügyi Igazgatóság (DSP) vezetője. Voicescu nem tart fennaka-

Három hónapos késéssel oltják idén a csecsemőket, még nem tudni, jut-e mindenkinek vakcina Fotó: archív

dástól, de elismerte, jelentős kihívást jelent a két hetes intenzív oltási kampány.

Fegyelmezett rászoruló

„A megye összes kórházában speciális oltópontokat hoztunk létre, hogy zökkenőmentes legyen a csecsemők ellátása. Megyeszerte Hunyadon, Désen, Aranyosgyéresen, Szamosújváron és Tordán is várják a szülőket a központok” – mondta az igazgató, aki szerint telefonon értesítették az érintette-

ket a pontos menetrendről. „Abban bízunk, a szülők megértik, hogy rendkívüli helyzetről van szó, fegyelmezetten be kell tartani az időpontokat, hogy mindenkire sor kerülhessen” – fogalmazott Voicescu.

Ottjártunkkor a kolozsvári Dominic Stanca szülészeti rendben zajlott az első oltási nap, a szülők pontosan érkeztek, nem alakult ki sor. „A háziorvosunk többször is figyelmeztetett, hogy meg kell jelennünk, és mi nem haboztunk azonnal jönni, mert attól tartunk, később nagy-

lesz a torlódás. Már nagyon féltettük a március elején született kislányunkat, örülünk, hogy végre megkapja az oltást” – nyilatkozta a helyszínen lapunknak egy elégedett anyuka. Dr. Dan Marcel Zolog, az intézmény szakorvosa kérdésünkre elmondta, most sem tudják tartani a ritmust, a most születettek nem kapnak oltást. „A februártól május elejéig születetteket igyekszünk ellátni, minél több időt kell várni az oltóanyagra, annál nagyobb a rizikó, sietnünk kell” – figyelmeztetett az orvos. ◀

Röviden

Tüntettek a kórházban

Ötven alkalmazott tüntetett a nagybányai kórház előcsarnokában az egészségügyi miniszter által szorgalmazott igazgatóváltás ellen. Cseke Attila dr. Ioan Blajan kinevezését és dr. Calin Pop felmondását támogatta. A tiltakozók arra hívták fel a figyelmet, hogy Blajan doktor igazgatóként 2009-ben négyemlítő lejes, az alkalmazottak bérét terhelő adósságot halmozott fel. Az érintettek attól tartanak, hogy hivatalba lépése újabb fizetés-csökkenést jelent. A frissen kinevezett régi-új intézményvezetőtől a szaktárca azt várja, érvényesíti a decentralizációval járó költséggracionalizálást.

Szülőket oktatnak

A Bihar Megyei Gyermekvédelmi Igazgatóság „szülőiskolát” indított azoknak, akik nevelési gondokkal küzdenek. Az érdeklődők számára hetente egyszer, szerdánként biztosítanak ingyenes tanácsadást, amelynek keretében a viselkedészavarok diagnosztizálására és kezelésére is lehetőség nyílik. A drog- és alkoholfogyasztással küzdő fiatalok, és az érintett szülők számára speciális ellátást is biztosítanak.

Rekord vadkenderfogás

Totka László

Példátlan méretű nagyüzemi kannabiszültetvényre bukkant egy ipari épületben a Bihar Megyei Rendőrség Kábítószer-ellenes Osztálya Feketebátor község területén. A harminc helyiségből álló kétszintes épületben vadkender természetű egy 37 éves belga férfi. A rendszerváltás előtt üdítőitalgyár üzemelt itt, a jelentős alapterületű ipari egységet bérelte ki a tettes egzotikus dísznövények termesztésére és forgalmazására. A megszokott kertészeti tevékenység helyett azonban rekord mennyiségben termelte a vállalkozó kedvű belga a

rendkívül igényes körülmények között tenyésztő kannabiszt. Az épület ablakai különleges borítást kaptak, a falakat légmentesen szigetelték, a termeléshez szükséges nagy mennyiségű elektromos energiát pedig generátor állította elő. Az elkövető – vélhetően az áramfejlesztő működtetéséhez – rendszeresen szállított nagy mennyiségű üzemanyagot, ami a közeli benzinkút alkalmazottainak is gyanús lett. A helybeliek szerint a férfi nagyon zárkózott volt, és senkivel sem kommunikált. A helyi kábítószer-ellenes ügyosztály egy nemzetközi drogbanda lebukása után kezdett gyanakodni, hogy

Bihar megyében is vadkender-ültetvény, illetve kábítószer előállító laboratórium működhet. A rajtaütéskor a férfi pánikba esett, és felakasztotta magát, ám a rendőrség időben közbelépett és sikerült megmenteni az életét. Az ügyben Gheorghe Pătrăuș, a drogellenes ügyosztály főparancsnoka tartott tájékoztatót, ahol elhangzott: a 37 éves B.T. vélhetőleg külföldi piacra szánta a rendkívül értékes árut. Egy ekkora vállalkozás mögött jól kiépített terjesztői hálózat áll – feltételezik a hazai rendőrök, de egyelőre nincs arra vonatkozó adat, hogy a természetnek kik voltak a társai. ◀

Tizenhat év darabolásért

Munkatársunktól

Első fokon döntött a temesvári bíróság annak a két orvostanhallgatónak az ügyében, akik tavaly augusztusban megölték és feldaraboltak egy idős férfit. A húsz éves Sergiu Florea és egykori párja, Carmen Beja a temesvári egyetem kollégiumába csalta fel az áldozatot, ahol leszúrták, feldarabolták, majd egy bőröndbe csomagolva csempészték ki az épületből a meggyalázott testrészeket. A szerény körülmények között élő lány fi-

zetés ellenében szexuális szolgálatokat ígért a tehetősnek mutató férfi, ám a tetthelyen kiderült, nem tud fizetni. A nyomozás során egyértelművé vált, Carmen Beja szerelmének ígérte a méltatlan körülmények között szerzett honoráriumát. Florea a gyilkosság előtti hónapokban nagy lábon élt, és a tanúvallomások szerint ragaszkodott megszokott minőségi életszínvonalához. Ezért felmerült, hogy a fiú kényszerítette prostituúcióra a csendes, békes természetű lányt. Az el-

múlt hónapokban mindkét tettetést pszichiátriai vizsgálatnak vetették alá, a szakértői elemzés megállapította, hogy az elkövetők nem szenvedtek sem tartós, sem időszakos elmezavartól, a gyilkosságot tiszta tudattal követték el. A bíróság elutasította a büntetés enyhítésére vonatkozó kérelmeket, és mindkét tettetést szándékos, aljas indokból elkövetett gyilkosságért tizenhat év lefolytató börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a tettesek és az áldozat családtagjai is fellebbeztek. ◀

HIRDETÉS

Szívügye a romániai magyar sajtó? Támogassa az új magyar szó-t!

Adományozza jövedelemadója 2%-át a Free Press Alapítványnak!

Mint minden évben, a 2009. évi személyi jövedelemadó (declarație de venit) bevallásakor is lehetőség van arra, hogy az adó 2 százalékát egy alapítvány javára irányítsuk. A felajánlás határideje 2010. május 17-e.

Ha Ön még nem döntötte el, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel ezt az összeget, arra kérjük, hogy válassza a kedvenc lapját, az Új Magyar Szót támogató Free Press Alapítványt. Az Ön számára nem jelent többlet-adóterhet az állam által amúgy is bevételezett 2009-es személyi jövedelemadó (impozitul pe venitul global) 2%-ának átirányítása, viszont befektethet az Új Magyar Szó országos napilap – és ezáltal a romániai magyar sajtó – jövőjébe.

Amennyiben úgy dönt tehát, hogy támogatni akarja lapunkat, a támogatott alapítvány nevét és adatait be kell írnia a 230-as számú – a megyei pénzügyi igazgatóságoktól igényelhető – formanyomtatványok megfelelő adatsorába*:

Fundația Free Press România

40482 Oradea, str. Lugojului nr. 31., jud. Bihor, CUI:

10197601, cont bancar: RO66 BTRL 0050 1205 7312 24XX,

Banca Transilvania suc. Oradea.

Köszönjük!

*a fenti adatokkal már kitöltött formanyomtatvány letölthető a www.maszol.ro című honlapunkról is

▶ Röviden

Páskándi Napok

A 13. Páskándi Napokat tartják a hét végén Szatmárnémetiben és Szatmárhelyen, ahol az író született. A megemlékezés keretében több olyan személy tart előadást, aki közelebről ismerte Páskándi Gézát: mint Bauer Béla szatmári orvos, aki iskolatársa volt, vagy Dávid Gyula irodalomtörténész, aki együtt raboskodott vele a Duna-deltában. Cseke Péter kolozsvári irodalomtörténész Páskándinak a klasszikusokhoz és a fiatal írókhoz való viszonyulásáról értekezik, Láng Gusztáv Páskándi és Panek Zoltán elbeszélő írásait állítja párhuzamba.

Fotótábor Csíkmadarason

Több nemzetközileg is elismert fotós kapott meghívást a Hargita Megyei Kulturális Központ (HMKK) huszadik fotótáborába, amelyet a Csíkmadarasi Polgármesteri Hivatallal együttműködve május 14-e és 21-e között szervezett. A tábor célja, hogy a fotográfusok megörökítsék Csíkmadaras néprajzi és kulturális értékeit, a község hétköznapjait. A program művészeti vezetője Ádám Gyula fotográfus, a HMKK munkatársa.

Egyházi könyvszemle

A Szent István Társulat május 10-e és 15-e között immár tizennyolcadik alkalommal rendezi meg az egyházi kiadványok hagyományos seregszemléjét, a Szent István Könyvet a budapesti Ferenciek téren. A Makovecz Imre által tervezett 22 jurta-sátorban 32 magyarországi és határon túli magyar kiadó kínálja kötetét. Kolozsvárról a Verbum Keresztény Kulturális Egyesület, a Vasárnap című hetilap és a *Keresztény Szó* című folyóirat képviselik magukat.

Hamlet – játék Kolozsváron

William Shakespeare: *Hamlet* című fizikai színházi előadását játssza a Kolozsvári Állami Magyar Színház új stúdiótermében május 14-én, pénteken a sepsiszentgyörgyi M Stúdió.

A csodálatos furulya – Csíkszentkirályon

A *csodálatos furulya* című előadásával Csíkszentkirályon vendégszerepel a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes május 13-án, csütörtökön. A hargitások produkciója előtt kézműves foglalkozás és tánccház is lesz a helyi kultúrotthon előterében, ahová minden csíkszentkirályi fiatal szeretettel várnak a szervezők. Ezt követi a helyi hagyományörző néptáncscsoportok bemutatkozása, majd végül a hargitások táncjátékával zárul az este.

„Minőséget bárhol lehet”

Interjú Balázs Attilával, a Csiky Gergely Állami Magyar Színház igazgatójával

Többek között Csehov *Cseresznyés kert* című darabját játssza székelyföldi városokban a temesvári magyar társulat. Arról, hogy milyen a sorsa a Bánságban működő színházaknak a tömbmagyar települések intézményeihez hasonlítva, és hogy mi a feltétele a minőségi színjátszásnak, Balázs Attila színházigazgatót kérdeztük.

Incefi Tibor

▶ Mik a feltételei annak, hogy egy társulat egyhetes turnéra indulhasson?

– Mindenekelőtt az anyagi támogatás: a tavaly és az idén is csak a Szülőföld Alap segítségével sikerült a kiszállásokat megszervezni. Az előadások bevétele nem tudná fedezni még az utazási költségeket sem. Ez nem is csoda, hiszen negyven aktív színésszel négy darabot mutatunk be körutunk során, és csak a díszletek szállításához egy húsztonnás teherautó szükséges. Célunk az, hogy a tömbmagyarságban is megismerjenek. Tapasztalatnak jó, mert otthon, kisebb létszámú

nézők előtt bemutatott előadásaink minőségének is fókuszra kerül.

▶ Milyen ma a Bánságban egy magyar színház és milyen ott színészek lenni?

– A mi termünk egy műemléképületben van. Százhuszonhat férőhelyes, de modern. A németekkel osztozunk rajta, tehát tulajdonképpen egy fél évadunk van. Ezért is fontosak számunkra a kiszállások. Viszont a színház mindenhol színház, minőséget bárhol létre lehet hozni. És fennmaradni is lehet, ha olyan közönség van, mint a mi otthoni közönségünk, és olyan a városvezetés, mint Temesvá-

ron. S ha a minőségről volt szó, ne feledjük, hogy a 2009-es év legjobb előadása a miénk volt. Egy hónapja kaptuk meg érte az UNITER-díjat.

▶ Mi az elvárása a székelyföldhöz viszonyítva „nyugatibb” közönségnek?

– Lényegében mindenki szórakozást vár, de nevelési feladat is hárul a színházakra. Ezért iktatunk be repertoárunkba elgondolkodtató darabokat is. Az idén a *Cseresznyés kert* és az *Odüsszeusz hazatérése*t tűztük műsorra, vagy a már említett Tom Stoppard darabot, a *Rosencrantz és Guildenstern halott* című filozofikus vígjáté-

kot, amely előadásáért kaptuk idén a román színházi szakma legrangosabb elismerését. Nagy siker az idén az *Ájálávju*, de említhetem a *Brémai muzikusokat* is, amely már három évada műsoron van, és amelyikkel az 50. elő-

adásnál tartunk. És akkor még nem beszéltem a bábtagozatunkról.

▶ És milyen a székelyföldi közönséggel való szembesülés?

– Turnénk során ugyanazokat a visszajelzéseket kapjuk, mint otthon. Hogy néha máshol nevetnek, másra reagálnak, az tény, de ugyanúgy szeretnek.

▶ Hogy határozná meg a temesvári társulat helyét és szerepét e határok nélküli világban? És az igazgatóét?

– Az igaz, hogy az igazgató határozza meg a vonalat, választ darabot és rendezőt, de a rendezőközpontú színház világát éljük. Én színészcentrikus színházat szeretnék – ő viszi vásárra a bőrét nap mint nap –, amelyben a rendező számára a színész alkotó társ. Aki, ha jól érzi magát a színpadon, abban a környezetben, amelyet a rendező megteremt, akkor a néző is elégedett. ◀

Pesti kiállítás moldovai üzenettel

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ A moldovai Ioan Grecu szobrászművész *Vonal, tömeg és üzenet* című kiállításával Budapesten közeledett egymáshoz Románia és a Moldovai Köztársaság. Ahogy a jelenlevő prominens személyek megfogalmazták, ez a kis kulturális lépés nagyon fontos a két ország kapcsolatában, és reményüket fejezték ki az iránt, hogy több ilyen, a diplomácia szempontjából fontos lépés lesz még a jövőben, amelynek segítségével a két ország politikája is közeledhet. A Budapesti Román Kulturális Intézetben (BRKI) hétfőn este megnyílt szobor kiállítást az intézet és a Moldovai Köztársaság Nagykövetsége közösen hozta létre. A kisplasztikákat bemutató

Ioan Grecu szobrászművész fém-, fa- és kőszobrai június 13-ig tekinthetők meg

A szerző felvétele

tárlat szellemi atyja Alexandru Codreanu, a Moldovai Köztársaság külügyi megbízottja volt, aki, mint mondta, elsősorban Románia és Moldova értékeit szeretne volna bemutatni Magyarországon, a moldovai műkritikusok által legfontosabb, légtértékesebb kortárs művészek tartott Ioan Grecu munkái segítségével. A hétfő esti megnyitón maga a művész Ioan Grecu is jelen volt. A legkülönfélébb címekkel és ezáltal üzenetekkel ellátott szobrok, a művész elmondása szerint, négy alkotói ciklusából származnak. „Mind a négy ciklusnak van három vezérelve: az emberi szeszély, a bennünk lakozó madár és az égbolt, ezek alapján hozom létre munkáimat” – osztotta meg az ÚMSZ-szel Grecu. ◀

HIRDETÉS

Vígyszínházi minivérad a kincses városban

ÚMSZ

▶ Tíz év után újra fellép Kolozsváron a legendás Vígyszínház társulata: a budapesti színház négy produkciójának ad otthont a Kolozsvári Állami Magyar Színház május 15-én és 16-án. A kolozsvári nézők elsőként Molnár Ferenc: *Játék a kastélyban* című előadását láthatják Marton László, a Vígyszínház volt igazgatójának rendezésében május 15-én a színház nagyszínházában. A produkció két óra felhőtlen szórakozást ígér, érdekessége, hogy szerzője Molnár Ferenc épp a Vígyszínház háziszervezőjeként

indult a világhírnév felé. Vasárnap, május 16-án a *Romlás* című előadás lesz látható a nagyszínházban felépített stúdióteremben. A *Romlás* szerzője a marosvásárhelyi születésű, József Attila-díjas Bartis Attila, az előadás rendezője Szikora János. A fentiek mellett a hétvége során két egyéni előadás is látható lesz a stúdióteremben. Szombaton, Eszenyi Enikő, a Vígyszínház jelenlegi igazgatójának *A gyönyörben nincs középút* című önálló estjére ülhetnek be a nézők, valamint vasárnap Fesztbaum Béla *Kosztolányi-estjé*t láthatják az érdeklődők. ◀

2% hogy kevesebben nélkülözzenek!

www.caritas-ab.ro

Ajánld fel adód 2%-át a Gyulafehérvári Caritasnak hogy minél kevesebb ember nélkülözzön!

Név: Caritas Alba Iulia Adószám: 4562770

Bankszámlaszám: RO62 RNCB 0003 0015 6949 0009

Légy társunk te is a szegénység enyhítésében!

Információk: Fehér megye: 0258-812.118, Hargita megye: 0266-315.763,

Hunyad megye: 0254-549.843, Kovászna megye: 0267-315.457, Maros megye: 0265-250.191

Médiapartnerek: 24 Ore Mureșene, Antena 1, Gyulafehérvár; Csíki Hírlap, Csíki TV, Digitál3 TV, Erdély FM, Erdélyi Magyar Televízió, Fun FM, Csíkszereda, Gyergyó TV, Gyergyói Kisújság, Hargita Népe, Kolozsvári Rádió, Krónika, Marosvásárhelyi Rádió, Marosvásárhelyi Televízió, Népszerűség, Paráng TV, Polyp TV, Prima Rádió, Profi Rádió, Radio Ardeleanul, Radio Atlas FM, Radio SON, Rádió GaGa, Régió Rádió, Sepsis Rádió, Sláger Rádió, Star Rádió, Sui TV, Székely TV, Udvarhelyi Híradó, Új Magyar Szó, Unirea de Alba, Vásárhelyi Hírlap, Vasárnap, Zi de zi, Ziarul de Mureș, Ziarul Văii Jiului.

Rajtol a cannes-i mustra

Természeti katasztrófák és éles viták keresztüzében nyílik meg ma este a 63. cannes-i filmfesztivál, amely a korábbiaknál gazdagabbnak ígérkezik. Ugyanakkor a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál visszaszámlálása is elkezdődött.

F. I.

Russell Crowe és Cate Blanchett nyitja meg a 63. cannes-i sztárparádét, Ridley Scott *Robin Hood* című látványos kalandfilmjének főszereplőiként vonulva fel a vörös szőnyegen. Nagy várakozások előzik meg Woody Allen *You Will Meet a Tall Dark Stranger*-ét, illetve a magyar származású Olivier Assayas *Carlos, a Sakál* (*Carlos the Jackal*) című filmjét, melyeket versenyen kívül vetítenek, akár csak Andrei Ujică *Nicolae Ceaușescu önéletrajza* (*Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*) című alkotását.

Kis és nagy nevek

Az előző évektől eltérően a 63. Cannes-i Nemzetközi Filmfesztivál hivatalos versenyprogramjában a 20–22 film helyett csak 19 alkotás szerepel, melyek Thierry Frémaux művészeti igazgató szerint hűen tükrözik a világ változatos filmtermését. A mezőnyben a kelet-európai és az ázsiai filmek dominálnak, az Egyesült Államoknak csak egyetlen delegáltja van (Doug Liman – *Fair Game*), először képviselteti magát Ukrajna (Szergej Loznyica – *You, My Joy*) és Csád (Mahamat-Saleh Haroun – *A Screaming Man*). Magyarországot Mundruczó Kornél *Szelíd teremtés – A Frankenstein-terv* című filmje képviseli.

Az Arany Pálmaért olyan ismert rendezők is ringbe szállnak, mint a mexikói Alejandro González Iñárritu (*Biutiful*), a japán Kitano Takeshi (*Outrage*), a brit Mike Leigh (*Another Year*) vagy az iráni Abbász Kiarosztami (*Copie Conforme*).

A házigazdák három alkotással indulnak a fődíjért: Xavier Beauvois *Emberk és istenek* (*Des hommes et des dieux*), és Bertrand Tavernier *Montpensier hercegnője* (*La Princesse de Montpensier*) című alkotása mellett Mathieu Amalric *Turné* (*Tournée*) című komédiája is fénylik.

Román negyed Cannes-ban

Bár az „igazi” versenyfilmek közé nem került román produkció, az *Un Certain Regard* (Egy bizonyos tekintet) válogatásba két román film is meghívást kapott, Cristi Puiu *Aurora*, valamint

mintegy 60, rendezőből, színészből, producerekből és újságírókból álló stáb az Azúr-parti filmvásáron a román filmművészet népszerűsítése mellett igyekszik támogatókat szerezni az egyes produkciókra. A projekt – amely 60 ezer euróba került – része egy, a Carlton Hotel teraszán szervezett parti is, melyre 200 kritikus, színész és rendező hivatalos.

Vitatott filmmeghívások

A filmművészet európai központjában éles vitát váltott ki az Oscar-díjas Nyikita Mihalkov *Csalóka napfény 2* című filmje,

za fel a harmincas évektől Algéria 1962-es függetlenségéig, Cannes kormánypárti képviselője történelemhamisítással vádolta, melyhez több szélsőjobboldali szervezet is társult.

Cannes-i számok

A múlt heti orkán által okozott károk után az izlandi vulkán okozta hamufelhővel a természet újabb akadályt gördített a szervezők elé – így kérdéses, hogy a fesztivál kitermeli-e az országnak a 200–250 millió eurós bevételt. Az ismét akadozó légi közlekedéssel a 40 ezer akkreditált ven-

Cannes-ban ma este remélhetőleg minden a helyére kerül, és az Azúr-parti várost ellepik a filmünneplők Fotó: Agerpres

Hamarosan kezdődik a TIFF-visszaszámlálás is

Kilencedik alkalommal kerül megrendezésre május 28-a és július 6-a között a Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF), melynek idei díszvendége Wim Wenders német rendező és producer, az utóbbi évtizedek legbefolyásosabb európai filmese lesz. „Nem kis fejtörést okozott a tavalyi nagysikerű fesztivál után fedél alá hozni az ideit, de úgy vélem a TIFF kilenc éves története alatt az ideit lesz a legnagyobb szabású rendezvény. A filmek szerelmesei mintegy 240, a világ minden tájáról összegyűjtött film közül válogathatnak” – jelentette be a tegnapi sajtótájékoztatón Tudor Giurgiu. Mint megtudtuk, a

Radu Muntean *Kedd, karácsony után* (*Marți, după Crăciun*) című filmje – Magyarországról Kocsis Ágnes *Pál Adriennje* is szerepel a cannes-i filmünnepen.

Az említett három film mellett Cannes-ban nagyon erős román jelenlétre számíthatunk, ugyanis a Román Filmet Népszerűsítő Szövetség (APFR) a fesztiválpalota mellett mintegy 40 négyzetméteres standdal van jelen. A

bő egy hét alatt 400 hazai és külföldi szakmabeli fog megfordulni Románia legfontosabb filmes eseményén. „Az a tervük, hogy idén igazi kapcsolat valósuljon meg a mozikedvelő közönség és a szakmabeliek között, ezért rengeteg alkotó-közönség találkozási pontot kerítünk” – magyarázta a fesztivál igazgatója. Az elmúlt évekhez képest idén a fesztivál helyszínei is gyarapodnak, a már megszokott mozik mellett a kolozsvári Fötéren és a nemrég megnyílt Ecsetgyár Kulturális Központban is lesznek vetítések, az autószozi pedig ezúttal is a Iulius Mall parkolójában lesz. (*Sipos M. Zoltán*)

mely a moszkvai kritika előtt csúfosan leszerepelt. A háború borzalmairól beszámoló filmet a francia sajtó már látatlanba elítélte, Sztálint éltető alkotásnak titulálva azt. Hasonló fogadtatásban volt része Rachid Bouchareb algériai-francia rendező *Törvényen kívül* (*Hors-la-loi*) című filmjének is. Az alkotást, amely a heves vitákat kiváltó és tabutémákkal teli algériai-francia viszonyt dolgoz-

dég és a további 200 ezer érdeklődő késhet a nyitányról. A 63. cannes-i mustra a tavalyi válsághangulat után minden eddiginél csillogóbbnak ígérkezik. A több mint három ezer ember munkájával összeálló eseményről 3740 sajtóorgánium 4500 újságírója tudósít, a filmvásárra 97 országból négyszáz producer és forgalmazó cég képviselőtében tízezer jeleztek részvételüket. ◀

Száz szó

Talán Magyarország ihlette Romániát abban, hogy Gripen vadászgépek beszerzésén kezdjen el gondolkodni, lecserélve az ősi légyként hulló MIG-eket? A svéd gyártó azzal is reklámozta repülőit, hogy még autópályára is le tudnak szállni. Románia védelmezői azzal torkolták le a Gripen marketing-gurujait, hogy márpedig hiába ilyen csúcs a repülőjük, mert minálunk nincs még számottevő autópálya. Ezek után már várható: a Gripen azonnali lobbiba kezd majd a Bechtel-nél, hogy pörgesse fel a sztrádaépítést, hogy legyen hova leereszkedniük a svéd vadászgépeknek. De elképzelhető az is, hogy országunk vezetői félmi kezdenek attól, nehogy ellenséges Gripenek szálljanak le friss sztrádáinkra, és emiatt teljesen leállítják az autópálya-készítést.

p(r)ier

Röviden

Elhúzódik a közmédiumok politikamentesítése

A szenátus házbizottsága Lia Olguța Vasilescu szociáldemokrata szenátor kérvényezésére május 20-ig meghosszabbította a Román Televízió Társaság és a Román Rádiótársaság működését szabályozó, az intézmények politikamentesítését hangsúlyozó törvény módosító javaslatának benyújtási határidejét – jelentette be tegnap Ioan Chelaru szociáldemokrata háznapgy. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a Raluca Turcan PD-L-s képviselő által kezdeményezett törvény plénum előtti megvitatását múlt héten halasztotta el parlament kulturális és média szaktanársága.

Haneke-retrospektíva Kolozsváron

Nyolc filmből álló Michael Haneke retrospektív vetítéssorozatát szervez Kolozsváron az Osztrák Kulturális Központ a TIFF-el közösen, május 19–23 között. A sokkoló filmjeivel számos rangos fesztiváldíjat begyűjtő osztrák származású rendező kedvelt témái a médiamanipuláció, a realitás és fikció közti határ elmosódása és az elhidegülés. A májtól vasárnapig tartó sorozat keretében 18.30-kor és 20.30-kor kezdődnek a vetítések a kolozsvári Művész moziban.

Dimenziót vált a Playboy

Ezentúl 3D-s szemüvegben lehet böngészni a *Playboy* magazint; a júniusi számban az év nyuszija a korábbiaknál plasztikusabb, már három dimenzióban fog pompázni. Hugh Hefner, a magazin alapítója bevallotta: nem túl nagy rajongója a 3D-s filmtechnikának, de saját ízlése nem akadályozza meg abban, hogy profitáljon abból a 3D-divatból, amelyet James Cameron kasszákat robbantó *Avatar* című sci-fije indított el. „A nyomtatott média mai világában szenzációkkal kell szolgálni” – véli Jimmy Jellinek, a chicagói központi magazin szerkesztőségi cikkrovatának igazgatója.

Bírságolt reklámdömping

ÚMSZ

Megbírságolta az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) az OTV-t illetve a *Realitatea Tv*-t, mivel meghaladták az egy óras adásidő után sugározható 12 perces reklámidőtartamot – előbbi 20 ezer, utóbbi 10 ezer lej-es büntetést kapott. A CNA március 17-e és 23-a között vizsgálta a jelentősebb csatornák főműsoridőben sugárzott műsorait, illetve az azokat megszakító reklámokat. A vizsgált időszakban Dan Diaconescu OTV-je mintegy 55 perccel több reklámot sugárzott, mint amennyit megenged az érvényben lévő

audiovizuális kód. Doru Iuga, a csatorna programigazgatója szerint a felelős maga Dan Diaconescu.

„A reklámtúlkapások a *Dan Diaconescu Direct* című műsorban vannak. A meghívott, vagy a moderátor késik, így megnő a reklámidő. Diaconescu nem egy egyszerű műsorvezető, ő a főnökünk, nincs mit tennünk. Büntessenek meg, de vegyék figyelembe, hogy a nap első felében kevesebbet reklámozunk, kiengedve így a mérleget” – mentegetőzött a CNA tegnapi ülésén Iuga. A *Realitatea Tv* mintegy 33 perccel lépte túl a megengedett időkeret. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. május 13.

A nap filmjei

DUNA TV, 21.00

Tolvajok hercege

Bo és Prosper testvérek, előbbi a rokonainál, utóbbi árvaházban él, míg meg nem szövik, majd öccsével együtt Velencébe utaznak. Ott találkoznak egy helyi tolvajjal és csapatával, akik szintén árvák. A két testvér hozzájuk csapódik, és úgy élnék, mint egy család, mígnem azt a megbízást kapják, hogy lopjanak el egy szárnyat, ami egy csodás körhinta eleme.

TV2, 22.25. Csütörtök
Anyám nyakán

Paula azt a feladatot kapja, hogy csábítsa el Tripp-et, a srác ugyanis még mindig a szüleinél él, pedig már jócskán elmúlt harminc, és itt lenne az ideje, hogy a saját lábára álljon - például egy csinos lány oldalán. A problémák persze akkor kezdődnek, amikor a lány komolyan beleszeret "ügyfelébe", akinek eszé ágában sincs lemondani a mama főztjéről, és feladni kényelmes agglégényéletét...

TVR 2, 23.10

Dante 01

A végtelen űrben járunk a galaxis peremén, messze a jövőben. Új rab érkezik a szuperbiztos börtönhajóra és pszichiátriai kutatóállomásra, a Dante 01-re. Ő Saint Georges, egy földönkívüliekkel vívott kemény összecsapás egyetlen túlélője, akit úgy tűnik démonok szálltak meg, és hatalmas belső erővel viaskodik. Azért küldték a börtönhajóra, mert állítólag megölte űrhajójának legénységét.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalasok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Hátárok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Reggel
9.40 Arcélek
9.55 Lélek Boulevard
10.25 Újrakezdés (olasz sor.) (ism.)
11.30 Család-barát
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Univerzum
16.15 Babel torna (sp. ism. sor.)
17.05 Győztesek Világa Magazinműsor
17.35 Made in Asia - Olcsó, gyors és igazságos? A textilvilágpiac
18.30 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Philip Marlowe esetei (angol-kan.-am. sor.)
21.00 Tolvajok hercege (lux.-angol-német kalandf., 2006)
22.40 Híradó, Sport
22.55 Közbeszéd
23.15 Megállítjuk 1 millióért
23.20 Váltó - Gazdasági Híradó
23.30 Kikötő programajánló
23.45 Drót (am. sor.)
0.45 Kortársaim
1.40 EtnoKlub

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés
7.30 Az első órában
8.00 Ébresztő - szórakoztató műsor
9.00 Hírek, Sport
9.15 Ébresztő - szórakoztató műsor, második rész
10.10 Szerelmes Don Juan (argentín filmsorozat)
11.15 Jelek
11.40 Fény a nemzet hőseinek
12.50 A palota ékköve (dél-koreai filmsorozat, ism.)
14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
14.50 A Delta emberei
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente - német nyelvű műsor
17.00 Közérdek
18.00 Jocker és Loto 5/40 sorsolás
18.30 A palota ékköve (dél-koreai filmsor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Közarána
22.25 A mágikus szem
23.00 Dr. House (amerikai sorozat)
0.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés
0.15 Hopkins Kórház (dokumentum)

VIASAT 3

8.30 Ki ez a lány? 9.25 Gyilkos sorok 10.25 Smallville 11.15 Szívek szállodája 12.10 Feleségcsere 13.00 A pokol konyhája 14.00 Nyomtalanul 16.00 CSI: A helyszínelők 17.00 Ki ez a lány? 18.00 A pokol konyhája 19.00 Feleségcsere 20.00 Jóbarátok (sorozat) 20.25 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 21.25 CSI: A helyszínelők 23.15 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Úditó - Szilágyi Tibor műsora
10.55 Nappali Közéleti szórakoztató magazin
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar filmsor.)
14.35 Slovenski Útrinki
15.05 Együtt
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután - Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.35 Don Matteo (olasz krimisor.)
19.35 McLeod lányai (auszt. sor.)
20.20 Megállítjuk 1 millióért
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Hogy volt!?... - Extra
22.00 Az Este - Csütörtök
22.30 A mintaférj (kan. thriller, 2004)
0.05 Kassza
1.25 Prizma
1.40 Hírek

TVR 2

7.00 Szépségközpont (olasz filmsor., ism.)
8.10 Heidi (am. családi film, 1993, ism.)
9.55 Győztesek
10.00 Hírek, Sport
10.15 Párizsi jóbarátok (francia vígjáték sor.)
10.45 Találkozás - szórakoztató műsor
12.00 Hírek, Sport
12.45 Folklorkincsek
13.45 Teleshopping
14.30 A parlamenti pártok fóruma
15.00 Együtt Európába
16.00 Szépségközpont (sor.)
17.00 Wild Card (am. dráma sor.)
18.00 Euronews
18.15 Párizsi jóbarátok (francia vígjáték sor.)
18.45 Bűvölet (olasz sor.)
19.20 Heidi (am. családi film, 1993, 2. rész.)
21.00 Sikerkép
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek
23.10 Dante 01 (francia sci-fi, 2008)
0.45 Az én költségvetésem (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) Lucian Lipovan műsora
12.10 Külön kiadás
14.10 Tenisz bajnokok Ligája, Madrid
16.00 Box-Buster 17.00 Pontos sportidő (live) Ioana Cosma műsora
18.00 Sport.ro Hírek (live) Ramona Păun-al
19.05 Labdarúgás Europa League
21.00 Sport.ro Hírek (live)
21.30 Nehézsúlyú kerestetik: Kombat.ro (live), döntő

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Spírski Ekran
10.25 Unser Bildschirm
11.05 A magyar írásbeliség története
11.30 Az étel orvosság
11.55 Mesélő cégtáblák
12.20 Zenelánc - Régmúlt idők táncdalai
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.01 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Musica Historica
15.00 Harmónia
15.25 Hétmérföld
16.00 Múzeumtúra
16.30 Egy lépés előre (sor.)
17.20 Bűvölet (sor.)
18.10 Magyar retro
19.10 1100 év Európa közepén
19.35 Innovációs percek
19.40 A kis királylány
19.50 Thomas, a gőzmozdony
20.05 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.30 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
22.20 Stingers (krimisor.)
23.05 Záróra
23.55 McLeod lányai (auszt. sor.)
0.40 Hétmérföld

PRO TV

6.00 Happy Hour (szórakoztató műsor, ism.)
7.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 Gyilkosság három felvonásban (amerikai krimi, 1986, ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Vihar (amerikai thriller, 1999)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport
20.30 Street Fighter - Harc a végsőig (amerikai-japán akciófilm, 1994)
22.15 State és Románia (sor.)
23.30 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 CSI: New York-i helyszínelők (sor.)
1.00 Street Fighter - Harc a végsőig (ism.)

ACASĂ

9.45 Maria Mercedes (sorozat) 11.15 Elbűvölt hold (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Ana két arca (sorozat) 15.30 Elrabolt sorsok (sorozat) 16.30 Maria Mercedes (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Kaméleonok (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Ana két arca (sor.) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (sor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.30 A virginiai férfi (am. western, 2000)
17.25 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 A Széf - Ki viheti el a milliókat?
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sor.)
Közben: RTL-hírek
22.15 A Királynő - Miss World és Miss Universe Hungary 2010
Utána: RTL-hírek
0.35 Házon kívül - Heti magazin
1.10 Európai idő - EU-magazin
1.30 Helyszíni szemle (német krimisor.)
2.25 Reflektor
2.40 Infománia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeával
11.00 Egy rém rendes család (amerikai sor.)
12.00 Miami Vice (am. sor.) (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Bazi nagy latin lagzi (amerikai vígjáték, 2003)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor
22.00 Reality show
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Különleges ügyosztály (am. sor.)
2.00 Bazi nagy latin lagzi (amerikai vígjáték, 2003) (ism.)

FILM+

8.10 Leszámolás Torontóban (kan. krimi) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Sock a jóból (amerikai vígj.) 14.45 Kritikus pont (amerikai vígj.) 16.30 A Midsomer gyilkosságok (angol sor.) 18.25 A végű visszazámlálás (amerikai sci-fi kalandf.) 20.25 Légvívó 3. (amerikai-angol-kan. thrill.) 22.10 Hannibal (angol-am. thriller) 0.40 Warlock 2.: Sátánfajzat (am. horror)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hír-magazin
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz - Telefonos játékok
11.40 Teleshop
12.25 Zalogocska (amerikai vígj., 1980)
14.25 Kvízió - Telefonos játékok
15.55 Lassie (amerikai-kanadai sor.)
16.25 Capri - Az álmok szigete (olasz sorozat)
17.25 Bűbájos boszorkák (amerikai sorozat)
18.25 Joshi Bharat
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Áll az alku - A játék-show
21.15 Aktív - A TV2 magazinja
21.50 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Anyám nyakán (amerikai rom. vígj., 2006)
0.15 Painkiller Jane (kan.-am. sci-fi sor.)
1.15 Tények Este - Hírműsor
1.45 GSG 9 - Az elit kommandó (német akció sor.)
2.35 Segíts magadon!

PRIMA TV

6.00 Saman király (ism.)
6.30 Tarzan (ism.)
7.00 Senki sem tökéletes
7.30 Apák és kicsik (sor.)
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.00 Galileo - szórakoztató műsor
9.30 Sztárok seprűnyélen (reality show)
10.30 CSI (filmsor.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Született feleségek (sor.)
15.15 Mestersége: vendéglátó (reality show)
16.15 Galileo - szórakoztató műsor
17.00 Lököttek (vígjáték sor.)
18.00 Hírek, sport
19.00 Fókusz Sport
19.30 Mestersége: vendéglátó (reality show)
20.30 Mondenii Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.15 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15 Szökőár (am. akcióf., 2007), 2. rész
1.00 Hírek, sport, időjárás
2.00 Mondenii Show (ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sorozat)
8.00 Importált vejj (sorozat) 10.00 Menyet az anyának 12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém (reality show) 15.00 Áruháza a családban (filmsorozat) 16.30 Terefere Bahmuval (show) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Menyet anyának (show) 20.30 Szegény gazdag gyermekek 22.00 A begyűjtő (japán akcióf.) 0.00 A Sci-Fi Mesterei (sci-fi sorozat)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.00 Rájátszás (ism.)
10.00 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.00 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Széles út (ism.)
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló - A vidék magazinja
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluett (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

7.00 Amerikai hotrodok
8.00 Végzetes másodpercek
9.00 Hogyan készült
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok - OCC Band moto
12.00 A Kolónia - Töréspont
13.00 Hogyan csinálják
14.00 A túlélés törvényei
15.00 Ötödik sebesség
16.00 Hogyan készült
17.00 Állítólag...
18.00 Amcsi motorok - Monster dízelmotor
19.00 Mocsári favágók - Nehéz idők
20.00 Túlélés törvényei - Sierra Nevada
21.00 Hogyan készült Rézcsőszerelvények, hengeres zenedobozok
22.00 Hogyan csinálják
22.30 A borzalom pillanatai
23.30 Éjjel túl a katasztrófát
0.30 Fekete arany
1.30 A Kolónia - Töréspont
2.30 Hogyan csinálják? - Homok/gyémánt/tégla
3.00 A túlélés törvényei

HALLMARK

10.00 Kisvárosi gyilkosságok 12.00 Amy-nek itélve 13.00 Órangyal 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (akció sor.) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 Utolsó esély (amerikai filmdráma, 2003) 19.00 Nyughatatlan Jordan (am. krimisorozat) 20.00 Trükkös hekus (akció sorozat) 21.00 Órangyal (amerikai akció sorozat) 22.00 A Jerikó bérház titka (kanadai-angol filmdráma, 2003)

Május 12., szerda

Az év 20. hete és 132. napja, hátravan 233 nap

Ma a **Pongrác** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Pongrác a görög Pankratész név latin Pancratiusz formájából származik, jelentése mindenható erő. Holnap **Imola**, illetve **Szervác** napja lesz.

Évfordulók

- 1733-ban született Sajnovics János, a finnugor nyelvokosság korai kutatója.
- 1933-ban hunyt el Krúdy Gyula magyar író
- Az ápolónők nemzetközi napja. 1820-ban e napon született Florence Nightingale brit ápolónő, aki az 1853–1856-os krími háborúban végzett munkájával szerzett hírnevet.

Recept

Serpenyős felsálszelet

Hozzávalók: 60 dkg marhafarsál, 10 dkg vörshagyma, 5 dkg liszt, 1 dkg fűszerpaprika, 2 gerezd fokhagyma, 5 g őrölt kömény, 1 dkg só, 6 dl olaj, 80 dkg burgonya, 10 dkg zöldpaprika, 6 dkg paradicsom, 5 g Piros Arany, 12 dkg liszt, 1 tojás, 2,5 dl sűrű tejföl.

Elkészítése: A húst kiklopfoljuk, megsózzuk, lisztben megforgatjuk, és megsütjük. A hagymát felaprítjuk, olajon megpírtjuk, rászórjuk a paprikát, egy kevés vízzel felengedjük, majd a húsrá öntjük. Sót, köményt, összetört fokhagymát és Piros Aranyat adunk hozzá.

A zöldségeket felkockázzuk, a húshoz adjuk, lefedjük, és félig puhára pároljuk. Ekkor beletesszük a felszeletelt burgonyát, és készre főzzük. Végül belekeverjük a tejfölt. A lisztet összegyúrjuk a tojással, csipetkéket szaggatunk, és sós vízben kifőzzük, majd ezzel tálaljuk a húst.

Vicc

Az egyetemista diák először megy haza iskolakezdés óta. Az anyja mondja neki:
– Kisfiam, levágtam két tyúkot. Mit főztek belőlük?
Erre a diák:
– Pálinkát!

Gondolatjel

Visky István rovata

A gondolkodásról való lemondás a szellem csödjé. Úgy tartják, hogy sokan azért nem gondolkodnak, mert képtelenek rá. Az ember gondolkodó lény, nem tud nem gondolkodni, hacsak szándékosan nem akar. A legtöbb nem-gondolkodó ember mivel nem tudott mit kezdeni gondolataival, ezért eldöntötte, hogy nem gondolkodik. A nem-gondol-

kodás ugyanis összehasonlíthatatlanul könnyebb, mint a gondolkodás, mert aki gondolkodik, az állást kell foglaljon, el kell válassza a dolgokat. A nem-gondolkodó ember gyáva ember. Nem gondolkodni gyáva, hanem dönteni és ítéletet mondani a dolgok felett. A gondolkodásról való lemondás pedig azért a szellem csödjé, mert minek szellem, ha nincs gondolat?

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Lelkesedése töretlen, és emiatt ma csodákra lesz képes. Az Önt körülvevőkkel jó a kapcsolata. Estéjét töltse kedvesével.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ha meditációra szánja magát, olyan logikai összefüggésre jön rá, ami által új megvilágításban látja a lehetőségeket.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Problémát jelentő helyzetbe kerül, amin elgondolkodik. Próbáljon kizökkenni ebből a gondolatmenetből.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A mai nap az Ön számára nem a nyugalomról szól. Éles konfliktushelyzetben kell megmutatnia, hogy képes bátor döntéseket hozni. Kreativitása erőteljes.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Munkája és hobbjá révén új barátokra tehet szert, akik hamarosan fontos szerepet kapnak az életében. Most elsősorban összpontosítson az előmenetelére.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Partnere ki-kitekintget a kapcsolatukból. Onnan éri támadás, ahonnan a legkevésbé várta. Egy percig sem kétséges, hogy képes lesz jól dönteni.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Szóból ért az ember – ezt tanulta gyerekkorában. Még ma is nehezebbre esik az érzelmeiről beszélni. Akár boldog, akár csalódott, a párja tudomására kell hozni.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Annny csalódás után sem tanul, és ismét kockára teszi eddig elért eredményeit. Nem szabad vakon hinnie mások szavában! Bízson saját értékítéletében!

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Derűs, jókedvű napra számíthat. Magabiztosan tör előre a kitűzött célok felé. Ha eddig nem vették volna észre, most felfigyelnek Önre.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

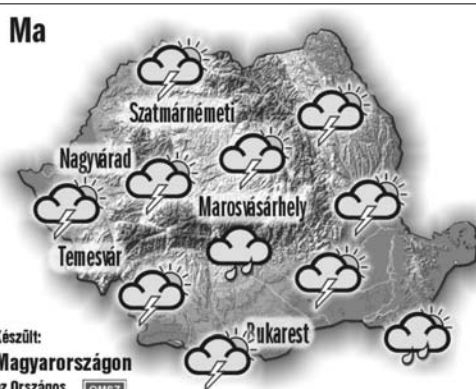
Új tervét nehéznek bizonyul környezetével. Amennyire csak bírja, igyekezen világosan és érthetően kifejezni magát.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Merész változtatásokat vihet ma véghez, de bátornak kell lennie! Magánéleti ügyei kerülnek előtérbe, és szerelmi élete is kiteljesedik.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Nagylelkűségét nem értékelik, pedig ez Öntől igen nagy áldozat. Órizzze meg nyugalalmát, és tegye azt, amit jónak lát.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte még többnyire erősen felhős lesz az ég, majd csökken a felhőzet és délután már hosszabb-rövidebb időre a nap is kisüt. Sokfelé valószínű zápor, zivatar. A déli szél többfelé megerősödik.

A következő napok időjárása

Csütörtök
21°C / 23°C
Bukarest
Napközben erősen megnövekszik a felhőzet, sokfelé várható eső, zápor, zivatar.

Péntek
21°C / 25°C
Bukarest
A változóan felhős ég mellett délnyugat felől egyre kevesebb helyen lesz zápor, zivatar.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	23°C	11°C
Brassó	19°C	8°C
Bukarest	25°C	14°C
Csikszereda	19°C	7°C
Kolozsvár	20°C	9°C
Marosvásárhely	21°C	10°C
Nagyvárad	23°C	11°C
Szatmárnémeti	21°C	11°C
Temesvár	23°C	11°C

Stonehenge

Horváth István

***	HAZAI MEGYE	GÁRDONYI GEZA NÉP-SZÍNŰMŰE	PÉNZ-TÁRCA	NAGYHATALOM	KIGYÓ-HANG	ÉGA VÉGE!	ZAKLATÁS	ZSIRKÓ	BARKÁCS-ARUHÁZ
DÉL-GETŐ									
SZALLÍTÁSI CÉG						PASZULY POLCRÓL ELVEVŐ			
HALVANY					BECÉZETT LAJOS ODÓR				
POÉTIKA: KÖLTŐI HITVALLÁS				ARAB TÖRZSFŐ BUVÓLO					CSIKOT VÁG
RÁDIUSZ		"SUTTOG" A SZALMA SZOKNYA-HOSSZ						HMNI KEZD!	
***	SAJÁT SZEMÉLYE ALLATÓVI JEGY								
BIKA SZARVA!			HAM-VASZTÁS UNITED KINGDOM						
KÁRTYÁZIK					... POC: KÜTYAHÁL FELIG AZ!				
AZ EGY-HÁZBÓL KIZAR									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Háttér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa, Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:
Chirode Linda

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénzügyalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
44
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Versenyfutás a BL-ért

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Lassan körvonalazódnak a hazai élvonalbeli labdarúgó-bajnokság végeredménye, amelyben továbbra is a Kolozsvári CFR számít az első számú esélyesnek. A listavezető Szamos-partiak ugyanis a bennmaradást már bebiztosító Curtea de Argeș-i Internationallal és a kieső helyen álló Piatra Neamț-i Ceahlăuulal játszanak a hátralévő két fordulóban, miközben a harmadik helyen álló Vasluiinak a Galac után még a Dinamón is át kell verekednie magát. A moldvaiaknak hétfő este sikerült 2-1-re legyőzniük a Steauiát, amelynek már a második, még Bajnokok Ligájában való indulást biztosító hely megszerzésére sem maradt sok reménye. A tabella második pozíciójában egyelőre a címvédő Urziceni áll, amely tegnapi lapzártánk után játszott a Besztercével. A alomítiak eleméleteileg még beérhetik a CFR-t

Megbotlott Vasluiiban a Steaua. A bukaresti piros-kékek 2-1-re kikaptak a forduló rangadóján

Fotó: Mediafax

az összesítettben, különösen hogy a hátralévő két fordulóban a Ceahlăul és a Iași lesz az ellenfele.

Az európai szereplését már bebiztosító Temesvár öt pontra áll az első helytől, és utolsó két meccsét a Tg. Jiu és a Brassó

együttese ellen játssza. Egyedül a Dinamo nemzetközi szereplését fenyegeti veszély, a Rapid ugyanis a 32. forduló hétfő esti mérkőzésén 1-0-ra legyőzte a vendég Tg. Jiut, s ezzel továbbra is négy pontra áll a hatodik helytől. Matematikailag még a Galac is beérheti a Dinamót, ehhez azonban a fővárosiaknak mindkét hátralévő meccsüket el kell veszíteniük.

A Iași-Brassó-találkozó tegnapi lapzártánkkor fejeződött be gól nélküli döntetlennel. ◀

Cornel Penescu újra előzetesben

Az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) ügyészeinek kezdeményezésére újabb 29 napra szóló előzetes letartóztatási parancsot adtak ki Cornel Penescu, a Pitești-i Argeș FC és a Pic üzletlánc tulajdonosa, valamint a bevásárlóközpont volt igazgatója, Liviu Făcăleață ellen. A futballklub finanszírozóját, mint ismert, azzal vádolják, hogy tavaly lefizette a jelenleg

előzetes letartóztatásban lévő Ionică Serea és Marius Martiș játékezőket. Făcăleață azért került rács mögé, mert a gyanú szerint ő közvetítette a kenőpénz átadását. Az ügy, mint ismert, még tavaly robbant ki. Akkor a megvesztegetéssel vádolt Penescut hónapokig előzetes letartóztatásban tartották, csapatát pedig a futballszövetség a másodosztályba számúzta.

Kanada már középdöntős

Jégkorong

Híresszefoglaló

▶ Épp a házigazdák elleni mérkőzésen kárpótolták szurkolóikat a finnek a Dánia elleni vereségért a Németországban zajló élvonalbeli férfi jégkorong-világbajnokság csoportkörének második fordulójában. Az északiak, akárcsak az Egyesült Államok igencsak megfiatalított kerettel képviseltetik magukat az idei seregszemen, utóbbiak ráadásul még mindig nyeretlenek a tornán. A végső győzelemre is esélyes Kanada viszont még mindig hibátlan, az olaszok után a lettek is lesöpörte a pályáról, és ezzel bebiztosította helyét a középdöntőben. A juharlevelesek ugyanakkor már nem számíthatnak csapatkapitányukra, Ryan Smythe, aki bokasérülése miatt már a hétfő esti meccsen sem léphetett pályára. A címvédő oroszok is a papírfor-

mának megfelelően szerepeltek eddig, tegnapi mérkőzésük lapzártánk után fejeződött be.

Az eredmények: A csoport: Fehéroroszország–Kazahsztán 5-2, Szlovákia–Oroszország 1-3. B csoport: Kanada–Olaszország 5-1, Svájc–Lettország 3-1, Svájc–Olaszország 3-0, Lettország–Kanada 1-6. C csoport: Csehország–Franciaország 6-2, Norvégia–Svédország 2-5. D csoport: Egyesült Államok–Németország 1-2 (hosszabbítás után), Finnország–Dánia 1-4, Egyesült Államok–Dánia 1-2, Németország–Finnország 0-1.

A tegnapi mérkőzések lapzártánk után fejeződtek be, míg ma Olaszország–Lettország-, Kanada–Svájc-, Dánia–Németország- és Finnország–Egyesült Államok-összecsapások szerepelnek a programban. A középdöntőbe a csoportok első három helyezettei jutnak tovább, és magukkal viszik az egymás elleni eredményeket is. ◀

A lettek csak egyszer találtak be a juharlevelesek kapujába

Fotó: Agerpres

EL-döntő: sporttörténet kapujában állnak Geráék

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Fennállása első nemzetközi serlegét szerezheti ma meg a Gera Zoltánt foglalkoztató Fulham futballcsapata, amennyiben este legyőzi a Madridi Atléticót az Európa Liga döntőjében. Az angol csapatotól már a fináléba jutás is bravúrnak számít, hiszen történetük eddigi egyetlen európai sikerét a 2002-es Intertoto-sorozat jelenti. Ezzel szemben a spanyol alakulat immár ötödik európai kupadöntőjére készül, igaz, eddig csupán egy KEK-et nyertek 1962-ben. A ma esti fináléban az Atletico legnagyobb problémáját Sergio Asenjo sérülése jelenti, mivel hiányában a 19 éves David De Geának kell védenie a madridi kaput. A Fulhamnál viszont a középpályán akadhatnak gondok: Bobby Zamora és Damien Duff játéka is kérdéses. Gera Zoltán viszont egészen biztos helyet kap a kezdő tizenegyen, s amennyiben a korábbi EL-mérkőzéseken mutatott teljesít-

ményét vesszük figyelembe, a magyar válogatott támadó meghatározó szereplője lehet a találkozónak.

A ma esti hamburgi döntőn a 39 éves olasz Nicola Rizzoli fújja majd a sípot, míg segítője két honfitársa, Cristiano Copelli és Luca Maggiani lesz. A 21.45 órától kezdődő összecsapást a ProTV közvetíti élőben.

A mostani lesz amúgy a labdarúgás történetének első Európa Liga döntője, előtte ugyanis másképp nevezték a sorozatot. A küzdelem még 1958-ban, Vársárvárosok Kupája néven indult, majd 1971-től tavalyig UEFA-kupa néven rendezték meg. A második számú európai klubtorna örökranglistájának élén a Barcelona FC, a Valencia, a Juventus, az Internazionale és a Liverpool FC áll egyformán 3-3 elsőséggel. Romániai csapat még nem nyert ebben a sorozatban, míg Magyarországról eddig csak a Ferencvárosnak sikerült a bravúr: 1965-ben Fenyvesi Máté fejesgóljával 1-0-ra legyőzték a Juventust Torinóban. ◀

Nemzetközi szereplés sportszerúségért

A svédek végeztek az élen az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) 2009–2010-es fair play-rangsorán, közvetlenül a dánok és a finnek előtt. Ezzel mindhárom ország egy-egy extra helyet nyert az Európa Liga selejtezőjének első körébe. A kontinentális szövetség honlapja szerint Magyarország 53 tagország között a 18., míg Románia a 39. lett a versenyben, amelyet több kritérium – így a szurkolók viselkedése vagy a sportszerű játék – alapján állítanak össze.

Röviden

Anand maradt a világbajnok

Az indiai Viswanathan Anand maradt a sakkvilágbajnok, miután a szófiai döntő utolsó játszmájában a sötét bábuakat vezetve legyőzte tegnap a bolgár Veszelin Topalovot. Az utolsó összecsapás sokáig döntetlen körül haladt, ám a középjátékban Topalov súlyos hibázott, és bár még sokáig harcolt, nem kerülhette el a vereséget. Anand, aki 6,5-5,5-re nyerte meg a finálét, a bajnoki cím mellé 1,2 millió eurót nyert, míg a vesztes Topalov 800 ezret kap, valamint részvételi jogot a világbajnok-jelöltek versenyén.

Három romániai csapat a MOL-ligában

Három romániai jégkorong csapat jelezte indulási szándékát a MOL Ligában: a Csíkszeredai Sportklub mellett a Steaua és a Brassó alakulata akar részt venni az immár harmadik alkalommal megrendezendő, regionális bajnokságban. Magyarországról az Újpest, a Ferencváros, a Vasas, a Budapest Stars, a Miskolc, a Dunaújváros és az Alba Volán tartalékegyüttese szerepelne a sorozatban. A pontvadászat elvileg szeptember végén vagy október elején indulna. Szóba került a szlovák Pöstyén (Piestany) szereplése is, a klub a héten ad választ.

Ecuadorot kapta ellenfélként Románia

Ecuador csapata lesz Románia ellenfele a férfi teniszezők Davis Kupa selejtezőjében. A Világcsoporthba való feljutásért rendezendő szeptemberi tornán a trikolórok hazai pályán szerepelhetnek. A tegnapi sorsolás további párosítása: Kolumbia–Egyesült Államok, Izrael–Ausztria, Németország–Dél-afrikai Köztársaság, Svédország–Olaszország, Ausztrália–Belgium, Kazahsztán–Svájc.

Szezonzáró a hölgyeknél

Az utolsó forduló rendezik ma 18 órától a női élvonalbeli kézilabda-bajnokságban. A program: Déva–Rapid, Zilah–Nagybánya, Kolozsvár–Galac, Bákó–Konstanca, Brăila–Roman, Brassó–Buzău. A címvédést már korábban bebiztosító és hétvégén a Bajnokok Ligája döntő visszavágóján szereplő Rm. Vâlcea-i Olthchim május 18-án játssza le a Resicabánya elleni találkozóját.

Kiesett a Gladiator

Kiesett az élvonalból a Kolozsvári Gladiator férfi kosárlabdacsapata, miután a bennmaradásért zajló küzdelemben 101-92-arányban a harmadik mérkőzését is elveszítette a Brassói Cuadripollal szemben.

Kiemeltek búcsúztak Madridban

A madridi WTA-torna 2. fordulójában kedden két kiemelt, a 9. helyen rangsorolt lengyel Agnieszka Radwanska és a 14. kiemelt, az olasz Favia Pennetta is búcsúzott az egyes küzdelmeitől. Előbbit a svájci Petty Schnyder (3-6, 6-4, 6-4), utóbbit a német Andrea Petkovic (7-6, 6-3) győzte le. A harmadik helyen kiemelt orosz teniszező, Dinara Szafina már az első körben kiesett a 4,5 millió összedíjazású női versenyen. Az első helyen kiemelt amerikai Serena Williams és testvére, Venus Williams simán továbbjutottak a második körből.

Még vannak jegyek a vb-re

Egy hónappal a nyitómérkőzés előtt még több mint 200 ezer jegy várt gazdára a június 11-én kezdődő dél-afrikai labdarúgó-világbajnokságra. „A belépők 90 százaléka elkel, és nincs kétségünk afelől, hogy minden találkozót teltházas lesz” – jelentette ki tegnap Danny Jordaan főszervező. A nemzetközi szövetség (FIFA) áprilisban kezdte meg a 2,7 millióból hátramaradt 500 ezer jegy értékesítését, melyeket elsősorban a helyi fekete lakosságnak szán.